

Brassói Lapok

XXXIX. évfolyam

184. szám

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Hétlő

1933. évi augusztus 14

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldre postai szétküldéssel havonként 60 lej, postaltalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az beszédés líj címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. Magyarországon postátak rékpénztári számlánk száma 12.174. — HIRDETESEK díja: hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldal 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldal 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

A zsidó és a cigány

Szalárd marostordai község országútján egy öreg, 70 esztendő, kaftános-pajeszos zsidó ösz-zetelálkozott csomó kőborcigánnyal.

Ez már önmagában véve is komikum. A zsidó, meg a cigány. A füstös, meg a görbe-orrú. A nomád és a hazátlan. A dádé, meg a kóbi. A vályogvető, meg a tollus izraelita.

Két réteg, amelynek nincsen faja. Pedig ez manapság nagyon fontos. Megnézik, megméri, kikutatják az embert. A, brávo, kedves bátyám, hiszen maga egy fajtiszta ember... Kuss, maga fajtalan!

Ebben azután, hogy valaki fajos-e, fajtalan, benne van az egész élet szerencsésége, vagy szerencsétlensége. Hitler például, a maga sajátosan megkapó és egész lényén kifejező képességével, — hogy hízeltő kifejezést használjunk, — egy boldog árja. Einstein pedig, vagy Reinhardt, vagy Bergson, az fajtalan.

Az öreg zsidónak és a kőbor cigányoknak alappában össze kellett volna borulniok az országuton, amint vándorutjukon találkoztak. Ők ketten még a fajtalanok között is a leg-fajtalanabbak. A száműzötték örök találkozásának alapján a testvériesség lett volna a természetes állapotuk.

Ehelyett a cigányok, miután nem önálló intellektuelek és mindig is importeszmékkal kereskedtek, (ezért nincsen egyetlen cigány-zseni sem), faji alapra helyezkedtek s azt mondták, hogy:

— Büdös zsidó... pajeszos zsidó... kaftános zsidó...

Arrafelé jött az uton egy lázárvali lakós is, paraszti ember, János Ferencnek nevezik. Ő is belekapcsolódott a társalgásba, lehordta az agg zsidót, elkeresztelte ennek, meg annak, majd fogta magát, leütötte a vénembert s vérbefagyva othagyta az ut porában. Ott is hevert másnap reggel, akkorra megérkezett a hatóság, fölszedték, bevitték a szász-regei kórházba, de mire a kapuhoz érkeztek, már meg is halt.

Ennyi a történet.

A hozzája kapcsolódó szociális megjegyzés pedig csupán annyi, hogy Romániában, — ha ugyan a mai kormányzás nem fasizmus, — sohasem lesz fasizmus. Először is azért, mert ez az ország, amilyen szegény ország, éppen annyira gazdag ország is. Aránylag. Viszonyítva. A többihez és különösképpen Németországhoz képest. A külföldhöz képest mi olcsók, boldogok vagyunk.

A gazdasági alapja tehát nincsen meg annak, hogy milliókat szédítsen el a demagógia.

Azután monarchikus ország vagyunk, mégpedig erőskezü királlyal, aki mellett még tíz Mussolini és husz Hitler sem boldogulna együttesen. A korona legfőbb jellegzetessége éppen az öntudatosság. II. Károly alatt valamely politikai, vagy valamely párt öncélu uralma el sem képzelhető.

Azután a román nép sem hajlamos az önkényre, sem az affajta teuton gyűlöletre, mint a germán — milliók.

Tehát fasizmus hitleri értelemben nem lesz. Nem valószínű, hogy lesz.

De tragédiák azért lehetnek. Mert a gyűlöletet terjeszteni lehet kabinet nélkül is. Elég, ha nem vetik gátját. Elég, ha afféle félhivatalos segédletet nyujtanak hozzá, mint a Vajda-féle „etnikai” rendelet, a numerus clauzus, a vágárdá közgazgatási támogatása és a többi.

S a gyűlölet, bármily jóérzésű legyen egyébként a falu népe, lassanként előnti az országot.

A szalárdi gyilkosság tömeges lehet. Ahol már a cigány is faji alapra helyezkedve szit balálos gyűlöletet, ott könnyen elfajulhatnak a dolgok.

S az országoló urak majd akkor jönnek rá, hogy milyen tragikus szélet engedtek vetni. Ha a vihart leszünk kénytelenek aratni...

Szenzáció a magyar politikában

Kánya külügyminiszternek német orientációja miatt le kell mondani a külügyministerségről

Kánya utóda Hory András római követ, Mussolini bizalmasa lesz

Páris, augusztus 13

Az egyre inkább erősödő magyar-olasz politikai és gazdasági kapcsolatoknak érdekes fejleményük van. Párisi politikai körökből származó hírek szerint

Magyarország jelenlegi külügyminisztere Kánya Kálmán rövidesen lemond méltóságáról és helyét Hory András római magyar követ kapja meg.

A külügyminisztersere háttérében a francia sajtó meglepő érdekességet lát. Fejtégetései szerint

Kányának azért kell távoznia, mert sokkal erőteljesebben képviseli a német orientációt, mint amennyire az Magyarország jelenlegi politikai helyzetében megengedhető.

Hory András viszont nagyon meleg baráti összeköttetéseket biztosított magának Rómában s így Magyarország Mussolini felé is kedves dolgot cselekszik, amikor azt az embert ülteti a külügyminiszteri székbe, aki odaadó híve Mussolini közép-európai politikai célkitűzéseinek.

Budapestről nincs még semmi hír. Kánya lemondásáról. A párisi sajtójelentések azonban ott is meglehetősen nagy feltűnést keltettek s bár

hivatalosan a magyar sajtó nem tekintheti befejezettnek Kánya távozását, a párisi hírt mégis kimondják.

A Magyarországi hírek között a kövek-zöket írja: Kánya már annakidején is csak ideiglenesen vállalta a külügy-

miniszeri tárcát s azóta is állandóan hangzott, hogy fáradt s le akar mondani. Hory nevének felvetése sem újság, mert már Kánya kinevezése idején emlegették s az pedig igazán nem titok, hogy Hory kedves személy Rómában s külügyminiszterre való kinevezése hasznosnak látszik a mai politikai körülmények között.

Ujabb budapesti jelentésünk szerint illetékes körök nyilatkozatot adtak ki a Kánya külügyminiszter lemondásáról szóló francia híradással kapcsolatban. A nyilatkozat rövid és cáfoló tartalmú. Magyar kormánykörökben a „késülő” minisztercseréről senki nem tud semmit s a francia hír annyira valószínűtlen, hogy nem is szorul komoly cáfolatra.

Megismétlik

a Németország elleni demarsoit

Berlin megszegte Mussolininek tett ígéretét és ezért most a három nagyhatalom együttes fellépésre készül

Habicht és Hönig beszéde a — casus belli

Páris, augusztus 13

A rosszul sikerült angol-francia demars, vagy amint utóbb kiderült: csak francia demars és angol szóbeli panasz ügye most már feltartóztatlanul bonyolódik tovább. Jelentettük legutóbbi számunkban, hogy Daladier hosszas megbeszélést folytatott a párisi angol követtel és keserűen emlegette fel, hogy Anglia berlini követe nem járt el úgy Berlinben, hogy a két állam külügyminiszeriuma a kérdéssel kapcsolatban megállapodott. Ez azt jelenti, hogy

Anglia az utolsó pillanatban cserbenhagyta Franciaországot s talán ez az oka, hogy a demarsnak nem volt meg a kívánt hatása.

A jelentések nem szólnak arról, hogy a párisi angol követ mivel mentegőzött, vagy milyen elégtételt ígért Franciaországnak, minthogy

Franciaországnak ebben a kérdésben nyilvánívalóan igaza volt.

A berlini angol követ mentegőzése azonban nyilvánosságra került. A berlini angol követ értésült az olasztól, hogy Mussolini ígéretet kapott Papentől az osztrák-német feszültség barátságos likvidálására s ebben az ügyben Berlin és Róma között tárgyalások vannak folyamatban. Ő, a berlini angol követ, nem akarta a barátságos megegyezés lehetőségét rontani s azért vonult vissza az utolsó percben, megelégedve az egyszerű szóbeli bejelentéssel.

A jelek arra mutatnak, hogy Párisban is e körül a kérdés körül folytak a tanácskozások.

Anglia nyilvánívalóan akar elégtételt adni Franciaországnak s csak az elégtételadás formáját kellett megtalálni.

És a formát — a jelek szerint — a Rómában elhangzott nyilatkozatok és a berlini angol követ nyilatkozata alapján meg is találták.

Igaz lesz Angliának is és Franciaországnak is megkapja az elégtételt.

Angliának abban lesz igaza, hogy Franciaország elismeri a berlini angol követe álláspontjának helyességét, Franciaország pedig azzal kap elégtételt, hogy a demarsoit most már valóban közösen s esetleg Olaszország bevonásával is, megismétlik Berlinben.

Ennek az új megoldásnak a lehetőségét kétségkívül Németország szolgáltatta s ezzel nagy szolgálatot tett a kissé komikus helyzetbe került Franciaországnak is. Ha ugyanis a Mussolininek tett ígéret komoly lett volna, úgy Franciaország mindenképpen egyedül marad a demarsával. Régi és bevált taktika már, amit a Népszövetség szentesített, hogy lehetőleg minden kétnyes kérdést simán, barátságos tárgyalási alapon intézzenek el. Igen ám, de a Mussolininek tett ígéret nem volt komoly. Németországban elkövették azt az ostobaságot, hogy a francia demars és az angol beavatkozás után, talán a „csak azért is” elve alapján

ismételt kirohantak Ausztria, illetve a Dollfuss-kormány ellen.

Habicht pár nappal a közös fellépés után Münchenben újabb rádióbeszédet tartott, amelyben minden eddigi támadást meghaladóan rontott ki Dollfuss kormányja ellen. És még ez sem volt elég. Két nap

mulva Hönig szerkesztő, akit nemrégiben utasítottak ki Bécsből, elmesélte ugyan-csak a müncheni rádióban, hogy micsoda kálváriát kellett neki végigjárnia Dollfuss Ausztriájában. Előadásából, amely hangban és kitételekben nem maradt messze a Habicht beszéde mögött, azt hozta ki, hogy a Dollfuss-kormány maga kényszeríti a nemzeti elemeket a közös frontba való tömörülésbe.

Habicht kirohása és Hönig szerkesztő újabb beszéde igen alkalmasan jött a párisi tanácskozásokra. London és Páris megállapíthatták, hogy Németország nem állja azt az ígéretet, amit Papen Rómában Mussolininek tett s amiről Róma és Berlin között komoly-nak látszó tárgyalások folynak. Németország az Olaszországnak tett ígéret és a francia-angol fellépés után is tovább folytatja rádióhadjáratát Ausztria, illetve a Dollfuss-kormány ellen s így aztán most már nem lehet helye semmi elnézésnek és várakozásnak.

Anglia és Franciaország most már teljes erővel léphetnek föl és csatlakozhatnak ehhez a fellépéshez Olaszország is, hiszen a neki tett ígéretet szegte meg a német kormány.

OLASZORSZÁG IS FELLÉP

Hangsúlyozzuk, hivatalos jelentések még nincsenek erről a fordulatról, de a kormányhoz közelálló francia sajtó közleményei eléggé jelzik, hogy merre felé vezetnek a most folyamatban levő párisi

tanácskozássok. A Paris Soir mint befejezett tényt írja, hogy

Anglia és Franciaország újra beavatkozik a német-osztrák viszonyba.

A Temps jelzi az olasz álláspont fordulatát.

Mussolini semmiképpen sem fogja eladni annak az ígéretnek a megszegését, amit a Hitler-kormánytól kapott és nem fogja tenni azt sem, hogy Németország megsértse a nagyhatalmi érdekeket. Németország nagyon messze ment s ezzel megsértette a nagyhatalmi egyezményt, mert most már Franciaország mellett Angliának és Olaszországnak is erőteljesen kell fellépniük éppen a nagyhatalmi egyezmény védelmében.

Az új fordulat természetesen meghökentette kissé a berlini politikai köröket is. A visszautasítás nyomában keletkezett angol-francia ellentét úgy tüntette fel a dolgokat, mintha Németország nyert volna s Franciaország vesztette el a csatát. A Habicht és Hönig beszédei nyomán beállott fordulat megfordította az egész ügyet s

most már Németország áll úgy, hogy nem teljesítette az Olaszországnak adott ígéretet s ezzel félrevezette a jóindulatú Angliát is.

A Hitler-kormány egyszerre három nagyhatalommal találja most szemközt magát. Ez ellen valahogyan védekezni kell és Berlin védekezik is. A Habicht-féle kirohanást már igyekszik kimagyarázni. A mentség ez:

az idő rövidsége miatt a birodalmi kormány nem tudta leinteni Habichtot s így az még a régi program szerint folytatta Ausztria ellen a harcot.

Ezt a mentséget azonban csak Franciaország fogadhatná el, Anglia és Olaszország nem. A Mussolininak tett ígéret nem akkor történt, amikor a francia demarsot átnyújtották Berlinben, hanem jóval azelőtt, ha tehát az ígéret komoly volt, úgy Hitlernek régóta be kellett volna már szüntetnie az osztrák-ellenes támadásokat.

Ausztria a tengeri után vámpótlékokat szed

Bécs, augusztus 13

Augusztus 7-én lépett életbe Ausztriában a tengeri vámjának q-kénti 1 schillinges pótléka. A takarmányárpánál a behozatalra q-ként 2 schilling külön illeték kivetését tervezik.

Mint hogy az importálandó tengeri mennyiségét 3 millió q-ra, a takarmányárpát pedig 1 millió q-ra becsülik, a vámpótlékból eredő bevételek összege 5 millió schillingre tehető, amelyet a vaj és sörárpakivitelt támogatására használnak fel.

Az osztrák árpatermelők azt követelik, hogy takarmányárpát csak darált állapotban lehessen bevinni.

60 százalékos utazási kedvezmény Görögországban

Athén, augusztus 13.

A görög kormány számos bevételi kedvezményt nyújt az ezévi Szaloniki Nemzetközi Vásár alkalmából és sok behozatali tilalmat felold, hogy czáltal a kiállításra való részvételt minél inkább elősegítse. A kedvezmények nemcsak áru bevételére, hanem a devizaforgalomra is vonatkoznak. A vásár nagy látogatottságára számítanak, minthogy a Vásár idején az u. n. „Balkán Konferencia” is ülészeni fog. A görög vasutak, hajók és légi vonalak

60 százalékos személyforgalmi árengedményt biztosítanak a kiállítás látogatóinak.

Ugyanez a kedvezmény vonatkozik azokra is, akik a Vásár alkalmával Görögországba utaznak, hogy nevezetességeit és régiségeit megtekintsék. A vizum a külföldi látogatók számára teljesen díjmentes.

— CSAK ENNYI...? Nagyváradról jelentik: A vármegyei munkügyi igazgatóság főnöke nyilatkozatot tett közre, a mely szerint Bihar megyében — Nagyváradot is beleszámítva — 3094 nyilvántartott munkanélküli munkás és alkalmazott van.

HITLER ÁRNYÉKA A SZALÁRDI ORSZÁGUTON...

Megöltek egy hetvenéves zsidó kereskedőt,

mert szakálla volt és maradi ruházatot viselt

Csufolódó cigánykaraván ösztökölte az elvetemült gyilkost

Marosvásárhely, augusztus 13.

A marosmegyei Szalárd község közelében felháborító gyilkosság történt, amelynek Goldstein Bernát 70 éves ottani kereskedő esett áldozatul. A gyilkosságra az szolgáltatott okot, hogy valakinek szemét szurt az öreg zsidó kereskedő szakállá és hagyományokhoz hű, maradi viselete...

Az öreg kereskedő szekérével a közeli falvakba indult, hogy a falusiaktól baromfit és tejfát vásároljon. Alig hagyta el a falut, amikor az országúton egy szembejövő cigánykaravánnal találkozott. A pándorcigányok csufolni kezdték az öregot, akinek a szakállá-

ra és viseletére gunyos megjegyzéseket tettek. Kisvártatva egy falusi is a színhelyre érkezett, aki — miután a karaván eltávozott, — egyre hevesebben folytatta a gunyolást.

Az agastyán kikérte magának az ismeretlen megjegyzéseit, mire szóváltás keletkezett. A falusit annyira elöntötte a harag, hogy

dühében erőteljesen főbevágta az öregot, aki eszméletlenül rogyott a porba.

A falusi ezután, mint aki jól végezte a dolgát, hidegvérrel eltávozott.

Az öreg zsidó másnap reggelig hevert az ut porában,

amikor az arrajáró csendőrség véletlenül rábukkant. Az eszméletlen aggastyánt a szászregényi kórházba szállították, ahol anélkül, hogy magához tért volna, rövidesen kiszorult.

Codarcea csendőrparancsnok, a marosvásárhelyi csendőrlégió parancsnoka, az ügyben széleskörű nyomozást indított, amelynek során János Ferenc lázárfaiban lakos személyében elfogták az öreg kereskedő gyilkosát.

A falusi, miután a hatóság vérfoltos ruháját is megtalálta, megtört és bevallotta a gyilkosságot.

Az alacsony indulatoktól fűtött falusit letartóztatta a csendőrség.

Raktárak hiányában az állomásokon tárolják a felvásárolt búzát

A megyék és a maximális kenyérárak

Bukarest, augusztus 13.

Pénteken reggel Mirto közlekedésgazdálkodási miniszter és Joan Lapedatu, a Nemzeti Bank igazgatója között tanácskozás folyt, azzal kapcsolatban, hogy a Nemzeti Bank milyen formában bocsáthatná rendelkezésre a gabonaművek felraktározási műveletéhez szükséges pénzügyi alapot. A felraktározás szabályszerű magtárak hiányában az állomási raktárakban fog megtörténni.

A déli órákban Mirto Mereuta vasuti vezérigazgatóval tanácskozott az összes exportgabona szállítási tarifájának csökkentésével kapcsolatban. Eltekintve a mérsékléstől, az export céljaira külön rapidvonalakat állít be.

A felraktározás kérdését a Nemzeti Bank igazgatósága szombat tanácskozása meg-

MAXIMÁLIS KENYÉRÁRAKAT KÉRNEK A PREFEKTUSOK

Ismeretes, hogy a kormány egyik rendelete felhatalmazza a megyei prefektusokat arra, hogy a megyei szükségleteknek megfelelőleg maximálhassák a kenyér árát. Azonban a prefektusoknak a maximálást előzetesen a minisztériumtól kell kérelmezniük.

Az utóbbi napokban több megyei prefektus táviratilag kérte a belügyminisztériumot arra, hogy megyéjük területére adják ki a maximálási jogot.

Miután a maximálás a gabonaértékesítési akcióval áll összefüggésben, a kérelmek ügyében azonnal szakértő bizottság ült össze.

Prefektusi feljelentésre eljárás indult Leon adófelügyelő ellen

A főfelügyelő nem kért maga ellen fegyelmit, hanem bevárta, míg a prefektus jelentést tesz ellene

Csiksztereda, augusztus 13

Vége valami eredményről is beszámolhatunk.

Az elmúlt hét folyamán két cikkben is megemlékeztünk és részletesen foglalkoztunk Leon csikszteredai pénzügyi főellenőr viselt dolgaival. Bármennyire is részletes volt azonban a beszámoló, még sem volt teljes. Nem irtuk meg például azt hogy ez a Leon nevű főellenőr autóján is végigszáguldozta Csikmegyét s hol természetben, hol készpénzben „jótevény célra” jelentős ajándékokat gyűjtött össze.

Jó volna elszámoltatni arról is ezt a Leon urat, hogy milyen jótevény célra gyűjtött.

Cikkeink érthető visszhangot keltettek, különösen akkor, amikor Leon ur meg sem mozdult, a füle botját sem mozgatta, nem is próbált védekezni. Végre aztán

Tetu Aurel dr. vármegyei prefektus, akihez egyébként a közönség köréből is rengeteg panasz érkezett Leon főellenőr ur ellen, maga mozdult meg és a hatalmával bünyösen visszaélő tisztviselő ellen a pénzügyminisztériumban élt feljelentést. — Kérte Leon főellenőr azonnali felügyeleti és a pénzügyvizsgátságról való eltávolítását.

Sikernek könyveljük el, hogy Csikmegye prefektusa maga is beavatkozott a dologba. Sajnos azonban, ennek a sikernek is megvan az a szépséghibája, hogy a vármegyei közigazgatás fejének kellett fellépnie, holott a felettes pénzügyi hatóságokra tartozott volna az, hogy azon nyomban megindítsák a vizsgálatot a bünyös főellenőr ellen, mihielyt a közismert vádak a sajtó útján is nyilvánosságra kerültek.

A Resica munkásainak ellátására új vállalat alakul

Miért fizetett rá Raducanu milliokat a Resica-munkások ellátására

Temesvár, augusztus 13

A Resica körül országos érdekességű új „gründolás” van keletkezésben. A Resica munkásainak és tisztviselőinek élelmiszerekkel való ellátására most részvénytársaság alakul, amely mögött a Banca de Credit Român áll. Az új vállalat vezérigazgatója állítólag Pál Dezső lesz, vezetője pedig Káldori Andor, aki, hírek szerint, már kézhez is vette a meghívást. A részvénytársaság érdekkörébe tartoznak: a Kerner géperdekeltés, a Gyapjuipar, igazgatósági tagjai a következők: Prochaska Ede, Körber Miklós, perjámosi kalapgyáros, Chiretescu Vir-

gil dr., Leucutia Aurél kormánypárti képviselő, dr. Fränkel Ákos, Raducanu liberális szenátor (a volt nemzetipárti munkügyi miniszter öccse).

A fenti megalakulást megelőzőleg Raducanunak kezében volt a Resica ellátásának monopóliuma, de Raducanu hosszú évek munkája után fizetésképtelen lett. Emlékeztet, hogy Raducanu ellen súlyos vádak hangzottak el a parlamentben is. Ugyanis a Resica egyidőn át csak bonokkal tudta alkalmazottait fizetni, ezek a bonok pedig csakis Raducanu üzemében voltak beválthatók. Raducanu a vádak szerint a helyzetet súlyosan visszaél-

és a monopóliumot nagyarányú árdrági tással kapcsolta össze.

Noha Raducanu ezen az üzleten, amelynek semmi kockázata nem volt, haza mag összegeket keresett, a fizetésképtelenség mégis bekövetkezett.

Egyedül a temesvári gabonásoknak a következő tételekkel tartozik: 270.000 750.000 lej, 220.000 lej és 80.000 lej. Tartozásainak pontos státusa azonban ismeretlen. A passzívával szemben Raducanu semmi aktívát sem mutat fel. A hitelezőknek, akik egyedül csak a Bánság területén 5 milliót követelnek, 30 százalékot ajánl.

Hogy az új vállalat igazgatóságában miért vették be Raducanút, kielégítő magyarázatot senki sem tud találni. Egyesek szerint kegyelemből, mert teljesen tönkrement.

A monopol ügyében alapjában a munkások problémája a súlyos. A Resica rákényszeríti alkalmazottaira az igazgatóság által támogatott céget. Ennek szintén jobbágyi ize van. Itt kellene erőlyes jogorvoslat.

— A has teltsége, májtájéki fájdalmak, emésztési nehézségek, gyomorbelihurut és sárgaság a természetes „Ferenc József” keserűviz használata által megszüntethetők és az agy, a szem, a tüdő vagy szív felé irányuló vértőlulással ellensúlyozhatók.

Letartóztatták az Abend főszerkesztőjét és igazgatóját

Bécs, augusztus 13.

Pár nappal ezelőtt jelentettük, hogy a bécsi szélsőbaloldali Abend című lap kényszer-egyezséget kért. A kényszer-egyezséggel kapcsolatban hamis bukás miatt feljelentések érkeztek a lap főszerkesztője ellen, akit a rendőrség ki is hallgatott, azután utlevélének bevónása után szabadlábra helyezte.

A hamis bukásról szóló vád most igaznak bizonyult. Ujabb jelentésünk szerint a rendőrség letartóztatta Colbertet, a lap kiadóját és a kiadóhivatal igazgatóját, valami Márkus nevű embert.

Megjelent a német „nemzet-tisztító” rendelet

Berlin, augusztus 13

A porosz belügyminisztérium újabb nemzet-tisztító rendeletet adott ki. A rendelet szerint felülvizsgálják mindazoknak az állampolgárságát, akik 1919 és 1931 között szereztek honosságot Poroszországban.

A rendelet gyakorlatilag 650 ezer egyének kiutasítását, vagy állampolgárságától való megfosztását jelenti.

Teljes zürzavar a kubai forradalomban

Minden valószínűség szerint Machado a katonai párt foglya és most tárgyal a hatalom átadásáról

Az Unió programot ad a forradalmárok felé

Newyork, augusztus 13.

A kubai forradalom körül mára teljes zürzavar. Egymással tökéletesen szemben álló ellentétes jelentések érkeznek arról, hogy Machado elnök hogyan válaszolt az Unió ultimátumára. Vaanak jelentések, amelyek azt hozzák hírül, hogy Kuba elszánta magát a legelkeserettebb szabadságharcra s Machado elnök a hadseregtől kapott felszólítás ellenére is kitart eredeti álláspontja mellett s nem mond le, hanem mindent megkísérél, hogy köztársaság függetlenségét megőrizze. A kormányhiű csapatokat összevonta s nem tartózkodik már Havannában, hanem a táborban, mert maga akarja vezetni a függetlenségi harcot.

Más jelentések viszont azt mondják, hogy Machado elnök engedett a kényszernek és bejelentette lemondási szándékát, sőt talán már le is mondott. Ezek a jelentések sokkal valószínűbbeknek látszanak, különösen akkor, ha hozzájuk vesszük azokat a még meg nem cáfolt híreket is, hogy

a hadsereg javarésze is Machado lemondása mellett foglalt állást,

a forradalmárok pedig minden harc nélkül simán a kezükbe kerítették Sjurezza és Kabara erődket.

Machadonak ma már alig lehetnek reményei arra, hogy a siker legkisebb reményével is vegye föl a harcot saját hadseregének javarésze és az egyre inkább előtérbe nyomuló forradalmárokkal szemben. Ilyen körülmények között csak a lemondásról szóló híradások felelhetnek meg a valószínűségnek.

Jelentéseinket egyébként az alábbiakban közöljük:

Havannai jelentés szerint pénteken reggel a fővárosban az az izgalmas hír terjedt el, hogy

Machado megszökött, magára hagyta a fővárost és hadseregét.

Később, a déli órákban kiderült, hogy az elnök Campcolumbiába utazott, hogy tárgyalásba bocsátkozzék a hadvezetőséggel. A hadvezetőség ugyanis azt a tanácsot adta neki, hogy vonuljon vissza, mert a fegyveres harc, az Unió beavatkozása esetén, nem kecsegtet semmi sikerrel. Havannában egyébként pénteken a katonaság erős készültségben volt mindenütt. Az utcákat gépfegyveres járőrök szállották meg s erősen nyomták el minden megmozdulást. Ugy látszott, hogy a katonaság teljesen ur a fővárosban. A forradalmárok tartózkodtak is minden nagyobb kezdeményezéstől. Egy bombamerénylet azonban így is történt. Az egyik katonaságot szállító villamos ellen követtek el a merényletet. A merényletnek 4 halott és öt áldozatul, a sebesültek száma pedig huszonöt.

Egy későbbi jelentés, amely az előbbi kiegészítésének látszik, azt hozza hírül,

hogy Machado megegyezett a hadvezetőséggel Ferreara tábornokkal.

A megegyezés szerint

Machado lemond, Ferreara tábornok pedig nyomban kihirdeti a katonai diktatúrát,

amely 48 órára szól, de 24 órával még meghosszabbítható. A katonai diktatura ideje alatt aztán megalakul az a koalíciós kormány, amely letörí majd a sztrájkot és kirja az új választásokat.

Egy másik jelentés szerint igaz, hogy Machado elhagyta Havannát, azonban nem szökött meg, hanem a Havanna közelében fekvő farmján tartózkodik, mint fogoly.

Eszerint a hír szerint Machadot az a katonai csoport ejtette foglyul, amely erőteljesen követelte a lemondását. Az elnöknek mindaddig a farmján kell maradnia,

amíg hivatalosan is be nem jelenti a lemondását. Állítólag már megígérte, hogy 48 órán belül lemond.

Ezek a jelentések mind Havannából származnak s eltekintve a legelsőtől, amely még az elkeseredett függetlenségi harcról szól, felfedezhető bennük a sorozati összefüggés is.

Nem lehetetlen, hogy az elnököt valóban foglyul ejtette az a bizonyos katonai párt s aztán ennek a pártnak a nyomása alatt utazott az elnök a hadvezetőség székhelyére, hogy megállapodást létesítsen Ferreara tábornokkal. Machado ezzel talán azt akarta dokumentálni, hogy mégsem az Unió fenye-

gelésére mondott le s a hatalmat nem az illetéktelenül beavatkozó külső hatalomnak és nem is a forradalmároknak adta át, hanem egy tábornoknak, aki a katonai diktatura közbeiktatásával alkotmányos uton alkotmányos tényezőnek, a koalíciós kormánynak adja át az ügyek vezetését.

A newyorki jelentések egyelőre még semmit sem tudnak Machado és Ferreara tábornok között létrejött megállapodásról. Newyork félhivatalosnak jelezett jelentést továbbít, amely szerint Machado elnök végre belement a lemondásba és csak a szabadelvű párt nyilatkozatát várja.

Roosevelt és a forradalom

Roosevelt elnök a kubai helyzetről külön repülőgépen küldetett magának részlejelentést. Havannában az az egyetemes felfogás, hogy a konfliktusba az amerikai kormány feltétlenül bele fog avatkozni.

A vezető kubai kormányhivatalnokoknak Machado elnökkel félórát tartó bizalmas tanácskozásuk volt.

Roosevelt elnök kijelentette Cintas kubai követ előtt, hogy a kubai gazdasági nyomor oly nagy, hogy minden politikai problémát igazán hazafias értelemben kellene megoldani. Rooseveltnek ezt a zava-

ros nyilatkozatát odamagyarázzák, hogy az elnök gazdasági segítséget akar nyújtani Kubának.

A havannai spanyol és angol követek az ő országaik alattvalóival szemben megnyilatkozó bánásmód miatt tiltakozást jelentettek be az amerikai követnél.

MACHADO A DIKTÁTOR

Machado, Kuba élénke évek óta tényleges diktatura útján gyakorolta hatalmát. Minden ellenzéki mozgalmat letört és minden ellenőrzést egyeduralgoként ön-kénnyel utasított el.

Az Ordre írja, de maga sem hiszi:

Dollfuss csomagol és hatalmát vagy egy katonai kormány, vagy a nemzetiszocialisták veszik át

Dollfuss bñkásának hírért olasz hírlorrások adták

Páris, augusztus 13.

A párisi Ordre című lap szenzációs, de saját bevallása szerint is ellenőrizhetetlen jelentést közöl.

Olasz jelentéseire való hivatkozással azt írja, hogy Ausztriában minden pillanatban kitörőben van a nemzetiszocialista forradalom, illetve puccs, amely már az első pillanatokban elsöpri a Dollfuss-kormányt s vagy katonai kormányt hoz előtérbe, vagy ami még rosszabb. Berlinből irányított nemzetiszocialista garnitúrát.

A lap szerint Dollfuss maga is tisztában van a helyzettel s már össze is csomagolt, hogy menekülhessen.

A Dollfuss-kormány elűzése utáni kormánynak első teendője lesz a Németországhoz való csatlakozás kimondása.

Az Ordre leszzegezi a cikke végén, hogy a hírek valódságának ellenőrzése nem áll módjában s azokat csak azért közölte le, mert olasz hírlorrásokból származnak, föltehetőek tehát, hogy nem teljesen alaptalanok

Egy nagyszebeni tanár lett Hitler egyik külföldi szerveinek propaganda-főnöke

Dr. Csakinak az erdélyi németiséget az Auslandinstitut-hoz közelebb kell tűzni

Temesvár, augusztus 13

A stuttgarti Deutsches Auslandinstitut nevű nagy német egyesület hivatalos lapja, amelyet külföldre csak megbízható személyeknek és egyesületeknek küldenek, közli a következőket:

Julius 28-án vette át a Deutsches Auslandinstitut vezetését dr. Csaki volt nagyszebeni tanár, aki 1886-ban született. Csaki éveken át a nagyszebeni szász Volksgemeinschaft titkára volt és 1932 óta a romániai német szövetség bukaresti központjának volt a titkára.

E kinevezéssel egyidejűleg Hitlerék Csakit a badeni nemzetiszocialista szerve-

zet helyettes vezetőjévé is kinevezték.

A Deutsches Auslandinstitut hivatalosan a külföldi országokban a német kultúrát ápolja, de egyébként is hatalmas hatáskörrel rendelkezik. A beavatottak tudják, hogy az erdélyi és bánsági német pénzintézetek szanálására ezen intézmény javaslatára küldöttek sokszáz milliót Romániába.

Hitlerék uralomrajövetele előtt a Deutsches Auslandinstitutnál a katolikus centrumnak volt döntő szava. Hitler alatt az intézmény a fajpolitika eszköze lett. Az intézmény egész vezetőségét kicserélték. A nagyszebeni incidens meg-

Ideiglenes miniszterelnöknek Ferreara tábornokot szemelték ki, akinek jelölését Amerika kubai követe, Wallace is helyesli.

Roosevelt elnök köréből származó hírek szerint az Unió célja és programja Kubában: rendezett viszonyok teremtsé, a gazdasági élet fellendítése, a közadósságok kifizetése, az adók leszállítása és végül az amerikai tőke bevonulása. Valószínű, hogy ezt a programot az Unió inkább a forradalmárok felé hirdeti.

A KUBAI „FEKETE-RÁDIO”

A kubai ostromállapot alapján a már amúgy is fentálló hadijog élesítését jelenti és azt célozza, hogy a kormányzati masina üzeme fenntartható legyen. A kormánynak a kereskedelmi életet teljesen megbénító sztrájk letörésére irányuló intézkedései, noha nagyon eredményesek voltak, eddig nem mutatkoztak eredményeseknek. Csak néhány kiskereskedő volt hajlandó arra, hogy üzletét kinyissa. Egy péküzletbe bombát dobta, amely felrobbant és jelentős károkat okozott. A merényletnek nyoma veszett.

Wallis, a Havannában székelő amerikai követ ellen a rádióban újból éles támadások hangzottak el. Mikor a követ tiltakozott, a kormány nevében azt válaszolta a belügyminiszter, hogy a támadások „feketerádió” történnek és így a hatóságoknak azokat nincsen módjukban megakadályozni.

A kubai parlament látszatparlament, amelyet Machado az Egyesült Államokra való tekintettel tűrt meg.

A tényleges ellenzék nem is Kubában, hanem az Egyesült Államokban ütött fészket és onnan irányította hadműveleteit, a mint a mostani felkelést is Amerikából vezették.

A Newyorkban élő kubai emigránsok hatalmas kampányt vezettek Machado ellen és az amerikai hangulatot jelentős mértékben a diktátor ellen fordították. Az amerikai szenátusban nem egyszer nyílt támadások hangzottak el Machado ellen.

mutatta, hogy a horogkeresztes invázió első és közvetlen célja Erdély, amely a vezető ut az imperialista álom, a Kelet felé.

Csaki tanár kinevezésének nyilván az erdélyi németiség és az Institut viszonyának szorosabbrafinyítása a célja.

Az aradi sztrájk röpcédulái a törvényszék előtt

Arad, augusztus 13.

Az aradi törvényszék szüneti tanácsa szombaton nagyszabású kommunista bűnpört tárgyal. A vádlottak padján Somlár László cipész, Pantea Ferenc fényképész, Kornacker Gyula, Lévai Lajos és Brunnér János ültek.

Az öt fiatalember, a vád szerint, egy sokszorosító géppel, amit egy Kovács nevű kommunista központi kiküldöttől kaptak, az aradi textilgyári sztrájk alkalmánál, sztrájkra izgaló röpcédulákat készítettek és hozták forgalomba. A röpcédulának kommunista feliratozó tendenciája volt. A röpcédulák készítésére a vádlottak egy ismeretlen nőtől kaptak utasítást.

A vádat képviselő ügyész a vádlottakra a Mironescu-törvény által előírt maximális büntetés kiszabását kérte. A védők ezzel szemben kimutatták, hogy az ügynek sem a Márzescu-, sem pedig a Mironescu-törvényhez semmi köze sincs, a vádlottakat legfeljebb a Trancu-Jasi-féle sztrájk-törvény alapján lehet felelősségre vonni.

A bíróság ezután visszavonult, majd háromnegyed óra múlva visszatért. Mielőtt az ítéletet kihirdették volna, a bíróság közölte, hogy a dossziékhoz csatolva újabb röpcédulát találtak. A kérdéses röpcédulát annak idején Panteánál találták. A szöveg, amelyet a bíróság fel is olvasott, a griviiai-műhely sztrájkjával kapcsolatosan, tömegmegmozdulásra szólítja fel a munkásságot.

A bíróság ezután kihirdette az ítéletet. Somlár 2 évi börtönbüntetéssel és 5000 lej pénzbírsággal, Pantea pedig egyévi börtönbüntetéssel és 1000 lej pénzbírsággal sújtották. Kornackert és Brunnert, akik kiskorúak, egy-egy hónapi elzárásra ítélték, a büntetés végrehajtását ellenben három évre felfüggesztették. Az ugyancsak kiskorú Lévai Lajos felmentette a bíróság.

Amikor Pantea ítéletét kihirdették, az elítélt edesanyja hangosan felsikoltott és ájultan esett össze.

A szerencsétlen asszonyt a folyosóra vitték ahol újabb idegrohamot kapott.

Az ügyész súlyosbításért, a vádlottak felmentésért felelbezték.

Dr. SILBERMANN JENŐ:

Az agrárválságból van kiút

Románia összes gabonatermése (tengeri nélkül) mindössze, évi 50 millió métermázsát tesz ki. Ezzel szemben a népesség táplálására kb. 60 millió métermázsára volna szükség; ha a lakosság abban a helyzetben volna, hogy buza vagy rozskenyeret ehessen, azaz, ha módja volna gabonalisztból készült kenyeret vásárolnia, akkor Romániának nem is volna gabonakivitele, hanem a jelenlegi primitív agrártermelési viszonyai mellett gabonaimportra szorulna. Ime így fest egy agrárállam. A mérsékelt égöv európai részén a gabonatermelés a jelenlegi talaj, klíma, társadalmi és termelési viszonyok mellett nem is lehet olyan rentabilis termelő ág, amely egy-egy ugynevezett agrárállam nemzetgazdasági mérlegét ténylegesen egyensúlyozni bírja. Amint a tapasztalat is mutatja, az agrárországok lakosságának egyik része éheznek, sőt harmadrendű tápszereken tengődnek, ruházkodásra pláne nem jut, szinte megdöbbentően rossz higiénikus viszonyok között él. A pellagra, aztán az ijesztő gyermekhalandóság tizedeli az egyik, általános táplálkozáshiány a másik helyen. Van ugyan több merkantilis érdekcsoport, amelyik a Duna-Kárpátbalkáni agrárországok exportján busásan keres, akad egy-egy gazda is, amelyik az irracionális tradicionális termelési rendszer mellett meg is gazdagodik zselérei rovására, ámde mindebből se a lakosság zömének, se az ország nemzetgazdasági mérlegének semmi haszna nincsen.

Ezeknek az országoknak nincs más mentőgük, mint fokozottan industrializálódni, aminek három kardinális előfeltétele van:

- 1) az agrártermelés racionalizálása,
- 2) általános, de elsősorban az ország nyersanyag forrásaira brazirozó forcírozott iparosítás.
- 3) a dolgozó réteg racionális átcsoportosítása a megalkotandó ipari termelő ágakra.

Gondoljuk meg, hogy az ipari munkás egész éven át dolgozik, ha munkaalkalma van, míg a paraszt munkája alig 4-5 hónapi tartamra terjedhet a mérsékelt öv földrajzi és az itt gyakorolt, primitív tradicionális agrártermelési viszonyok folytán. Sokkal nagyobb súlyt kellene fektetni arra, hogy Románia ipari termékkel önmagát ellássa, minthogy a drágén termelt gabonát ugyszólván a szűkölködő lakosság szája előtt néhány spekuláns bank olcsón eleportálja. Románia a lakosság szempontjából nem annyira exportképes agrárállam, mint sokkal inkább nagyon exportképes szervezhető ipari állam lehetne, ha a fenti program realizálása folytán függetlenítené magát attól a gyarmati kizsákmányolástól, amelyben a kül- és a belföld finánciók látnak profitjukat.

A fenti feltételek teljesítése csak egy új fináncpolitika révén lehetséges, amely természetesen ellentétben van egy a Nemzeti Bank, mint általában a bankokrácia uralmával. Infláció, kamatmaximalizálás, az árak és bérek, valamint a munkaidő szabályozása szükségesek ahhoz, hogy egy ilyen, az országot megmentő industrialista politika alaputjait le lehessen fektetni. Világos, hogy az összes trösztök és kartellek ellen a legkíméletlenebb rendszabályokat kellene fogantatni, acélból, hogy a romániai fogyasztók kirablása végre megszűnjék.

Az agrárreform megfelelő fináncreformok alkalmazása nélkül csonka megoldás, másrészt nagystílusú iparosítás nélkül egy olyan gazdasági jogtest, mint Románia, örökre a középeurópai bankszövetség gyámködsége alatt marad még akkor is, ha francia szövetséges. Az agrárkrízis megoldása csak az infláció, a fokozott iparosítás, a munkásságnak az egyes termelő ágakba való racionális átcsoportosítása, a munkaidő és a bér szabályozása lehet. A gabonatermelést pedig igazán fölösleges csökkenteni. Általában a termelést és a termelés határfokát minden vonalon növelni, emelni, viszont a termelési tempó arányában a pénzmennyiséget permanens inflációval állandóan szaporítani kell. Természetes, hogy a paraszt, a munkás, az agrártermelés, az

ipar és a kereskedelem, általában a termelés és fogyasztás, a forgalom és az élet megmentésének áldozata a finánciók lesz. Ámde a finánciók letörése a lakosság zömének helyeslésével találkozónak. A krajovai eset, ahol szegény Grigore Filipescu félholtra porolta a parasztok felháborodása, mert a konverzió ellen tiltakozott, is azt bizonyítja, hogy a finánciók gazdaságpolitikája nem rokonszenves a lakosság körében.

Ha a városi kispolgár a maga kishitii korlátoltságában alázatos tisztelettel meg is c-ókolja a finánciók szádista korbácsát és bárgyu birkanyáj módjára cammog, a vagyoni tekintély kolompja után, a parasztság erősebb védekezik, a munkásság pedig heroikus harcot folytat a lét érdekében. Newyorktól Moszkváig olyan a világ, mintha minden egyes országban egy-egy gazdaság-laboratórium kísérleti állomást állítottak volna fel. A közeljövő rövidesen eldönti, vajjon Roosevelt és Hitler közül ki a zseni és ki a kalandor, a széles népretegek hangulata már eddig sem Hitler javára döntött és bizonyos, hogy minden fajteoriának és betegesen túltengő nacionalizmusnak fittvet hányna az objektív értékelésre törekvő forrongó erjedés meg fogja tisztítani az európai kontinenst is a reakciós rothadás salakjaitól.

AMI KÉSIK, NEM MULIK:

KÁNIKULA-JELENTÉSEK AZ IZZADÓ EURÓPÁBÓL

Megzavarodott a hőségtől és leugrott egy bécsi felhőkarcoló 12-ik emeletéről

Brassó, augusztus 13.

Az elkésve beköszöntött nyár, hogy mulasztását pótolja, a gondoktól amúgy is izzadó emberekre olyan kánikulát zúdított, amely egyes helyeken nemcsak elviselhetetlennek, hanem egyenesen katasztrófálisnak mondható. A nap-nap után érkező jelentések tömördek olyan szerencsétlenségről és halálesetről számolnak be, amit az elhatalmasodott hőség okozott.

KILENC EMBERT ÖLT MEG
BÉCSBEN A KÁNIKULA

Pokoli hősről számolnak be a bécsi jelentések, amelyek szerint az osztrák fővárosban az elmúlt nap folyamán hóguta köpetkezésében 8 haláleset történt. A mentők jóformán mindig készenlétben vannak, hogy a kánikula áldozatait megfelelő segélyben részesíthessék.

A kibíratatlan meleg Bécsben egyébként egészen különös tragédiát okozott. A fővárosi posta egyik tisztviselőjén annyira erőt vett a meleg, hogy a szerencsétlen nő valósággal esztét szertette. Zavarosában egy 12 emeletes felhőkarcoló legfelső emeletére szaladt, ahonnan a mélységbe vetette magát. A megzavarodott nő összeroncsolt tagokkal, holtan terült el a kövezeten.

Az osztrák fővárosban pénteken árnyékban 37, napon pedig 46 fok melegt mértek.

A MENTŐK BUDAPESTEN SEM
PIHENNEK...

Budapestben szintén változatlanul dühög a hőség. A lakosság a strandokra és a budai hegyek közé menekül a meleg elől. A mentők számtalan esetben vonultak ki, hogy az utcán összeesett embereket magukhoz téríthessék.

Magyarország többi részéből is elviselhetetlen meleget jelentenek.

BELGRÁD VEZET...

Még nagyobb méreteket öltött a kánikula Belgrádban, ahol a hőmérő árnyékban 37, napon pedig 50 fokot is meghaladó melegt jelzett.

ERDELYBEN IS...

Tudósítónk jelentése szerint Aradon páloságos trópusi hőség dühög.

Napon 40 fok, árnyékban pedig 37 fok melegt mértek.

Nagyváradon pénteken egy kis inasgyerek összeesett az utcán a melegtől. A nagy meleg itt is a víz mellé kergeti a lakosságot, hogy némiképpen enyhülést leljenek.

Erdély más városaiból érkezett jelentések szerint a kánikula mindenütt „teljes gőzerővel” dühög.

A CFR eddig négyszer változtatta meg fürdőkedvezményes rendeletét

Az utas nem tudja, milyen jegyet kell váltani, az állomás nem tudja, milyen jegyet kell kiadni

Brassó, augusztus 13.

A vasut fürdőkedvezménye, a tavalyi és azelőtti évek egyszerű, 50 százalékos árkedvezménye igen hasznos intézkedés volt: a szegényebb rétegek számára is lehetővé tette az utazást és az üdülést, a CFR sem járt rosszul, mert forgalma jelentős mértékben emelkedett.

Az idén azonban már nem bírták elviselni azt, hogy egy egészséges, mindenképp számára hasznos rendszer legyen letben. Ezért csomó újítást vezettek be. A rendes utazási jegyeken kívül csomó másfajta jegy van érvényben: hétvégi, menettérít, körutazási, fürdőkedvezményes, meggyeterületre szóló, ilyen reduktív és olyan reduktív. Nemcsak a közönség, hanem maga a vasut sem ismeri ki magát és ennek az a következménye, hogy csomó kedvezményre igény jogosult ember redukció helyett tulat fizet: „Kérem, rossz jegyet váltott!”

Pedig a leggyakoribb eset az, hogy

nem az utas vált rossz jegyet, hanem maga az állomás téved,

a másik állomás nem pecsétel felül, a fürdőigazgatóság vagy a községi előlár-

róság elfelejti a bizonyítványt kiszolgáltatni, szóval az az óriási apparátus, amely egy-egy kedvezményes jegynek bonyolult érvényesítési műveletét végzi, valahol megbotlik.

S a botlás annál könnyebb, mert — a mint azt egyik olvasónk írja ma —

a CFR eddig már vagy négyszer változtatta a kedvezményekre vonatkozó rendeleteit.

SZAMOSFALVA — PANASZA

A Someseni—Szamosfalvára utazó nyaralók például — dr. Stanca Domokos igazgatófőorvos kér fel ennek közlésére — ezentul kizárólag tour-retour jeggyel, 40 százalékos kedvezménnyel utazhatnak a következőképpen:

A vasuti jegy a kiinduló állomáson, mint tour-retour jegy váltandó 40 százalékos kedvezménnyel Halta bai Someseni via Cluj. Az így váltott jegy jogot ad az illetőnek a Kolozsváron való lezállásra és visszaindulásra. A jegy 30 napig érvényes és jogot ad az aznapi visszautazásra is, tehát nincs fürdőhatáridőhöz kötve. A vasuti jegyet a fürdőigazgatóság és a für-

— Bélenyheség, a máj és az epeutak bántalmái, gyomor- és bélhurut, aranyeres megbetegedések, a természetes „Ferenc József” keserűvíz gyorsan és fájdalom nélkül megszűnteti a hasiszerke pangását. Sok évi kórházi tapasztalat igazolja, hogy a Ferenc József viz használata a bélműködést kitűnően szabályozza.

dővasuti megálló díjtalanul láttamozza a visszautazásra.

Ilyenformán megszűnnek az anomáliák, amelyek oly sok keserűséget és kellemetlenséget okoznak és egyszerűsödik a közönségnek a Kolozsváron való tartózkodásra is, honnan állandó autóbustjáratok vannak a 2 kilométerre fekvő szamosfalvai fürdőtelepre.

„Nem értjük mi sem, — írja a főorvos — mi vezette a vasuti igazgatóságot, hogy ezúttal annyi kellemetlenséget okozott a fürdőnek, mikor a vasutnak is életlehet, hogy minél nagyobb forgalmat bonyolítson le a nyári idény alatt. A szamosfalvai sós, kénés víz és iszapfürdő ezúttal vasutigazgatóság egyszerűen klimatikus gyógyhelynek nyilvánította, valószínűleg azért, mert igen közel fekszik Kolozsvárhoz és nem akarta, hogy a Kolozsvárhoz utazók is igénybe vehessék a fürdő kedvezményeket, ezáltal nagy károkat okozott úgy a fürdőnek, mely már külföldi is nagy ismeretségnek örvend és kárt okozott magának a vasutnak is. Míg 1931-ben a szamosfalvai vasuti kedvezmény körülbelül 800 külföldi vendég kereste fel a fürdőt, ezúttal a helytelen vasuti politika az ingyenes vízumnak eltörlése körülbelül 100-ra redukálta a külföldi vendégek számát, akkor mikor más országok, kiváltképp Olaszország a legmesszebbmenő kedvezményekkel csábítja az idegeneket.”

HUSZONNÉGY ÓRA ALATT HÁROM BETÖRÉS

Venczel Gyula építkezési lerakatának kasszáját feltörték és kirabolták a betörők

A betörők előbb meg akarták zsarolni Venczel Gyulát — A zsarolási trükk csak arra való volt, hogy a terepet kikémleljék — Hogyan hallgattak el a házörző kutyák? — A rablott pénzen a betörők a szomszéd kertben meg is osztottak

Brassó, augusztus 13.

A város közbiztonsági helyzetével kapcsolatban tett összes megállapításaink igazaknak bizonyultak, amennyiben a sorozatos lopások és betörések után az utóbbi huszonegy órában Brassó város területén három újabb vakmerő betörés történt.

A bűnesetek közül a legnagyobb szabású, a melynek részletei az amerikai banditák vakmerőségére emlékeztet, az a kasszafurás, a mely a Vasut-utcában történt.

Szombatra virradó éjszaka ismeretlen tettesek behatoltak a Vasut-utca 37. szám alatt levő Venczel Gyula-féle építkezési anyagraklatba és faterapre és innen a kassza megfúrással közel 15 ezer lej készpénzt és egyéb értékes holmikat loptak el.

A vakmerő betörés éjjeli 12 óra felé történt. Az események alaposabb megértéséhez tudni kell azt, hogy a Venczel-féle mész és építkezési anyagtelep, hatalmas terület közepén fekszik. A telep egyik felén hatalmas kertés udvar terül el, amely az Áronsohn-féle szállítási vállalat raktáraihoz tartozik, a másik oldalon a Seewald-féle műmalom tulajdonát képező, ugyancsak kertés rész fekszik.

Ilyenformán a betörőknek ahhoz, hogy a telep közepetáján épült házhoz hozzájuthassanak, meglehetősen nagy területen kellett áthaladniuk. Ezért a betörők minden valószínűség szerint az Áronsohn-féle telepen másztak át a mésztelephez.

A Venczel Gyula tulajdonát képező telepen két kutya vigyázz éjszaka arra, nehogy tolvajok közelíthessék meg a raktárakat, vagy az irodahelyiséget. Azonkívül a telepen lakik a gondnok, feleségével és kislányával, továbbá az egyik csúriben aludt a cég kocsisa.

Annak ellenére, hogy a vakmerő kasszafurók órákon keresztül dolgozhattak, az egész ház semmit nem hallott. De még a kutyák sem teljesítették házörzői kötelességüket.

alaposan megismerhessék a terepet és így éjnek idején zavartalanabban operálhassanak.

A kasszafurásnál használt módszerükből arra következtetnek, hogy a legújabb betörést

ugyanazok követték el, akik néhány héttel ezelőtt a tetőzet felbontása után a hosszúutcai ecetgyár kasszáját is megfúrták és kifosztották.

A Hosszu-utcában is lefektették a kasszát és hátulról törték fel, akárcsak most a Venczel-féle mésztelepen.

MÁSİK VAKMERŐ BETÖRÉS A SZÍTÁS-UTCÁBAN

Az utóbbi huszonegy órának másik rendőrségi szennációja az a betörés, amelyet Szítás-utca 88 szám alatt kövtek el. Egy Barabásné nevű asszonynál lakik al-bérletben, illetve butorozott szobában az IAR repülőgyár két magasrangú tisztviselője. Az egyik tisztviselő éppen most készült fürdőre menni és ezért lakásában

minden szükséges holmiját kirakta, hogy reggel zavartalanul utra kelhessen. A két tisztviselő nyitott ablak mellett alszik.

Az éjszaka folyamán ismeretlen tettesek bemásztak az ablakon és anélkül, hogy a legcsekélyebb neszt idézték volna elő, a butorozott szobát a szó szoros értelmében kifosztották. Elvitték a tisztviselők ruháit, a fürdőre elkészített holmikat és azonkívül rengeteg értékesebb dolgot. Miután mindent összecromagoltak, az ablakon keresztül, tehát ugyanott, ahol bejöttek, el is távoztak, majd nyomtalanul eltűntek.

A rendőrség bünygyi osztálya ebben az ügyben is erélyes vizsgálatot indított. — Annyi tény, hogy ezt a betörést is „szakavatolt” betörők követték el, mert nagy lelkiyugalom kell ahhoz, hogy olyan lakásba másszanak be, ahol nem is egy, hanem két ember alszik. Az, hogy az alvó tisztviselőket nem költötték fel, másik bizonyítékát nyújtja annak, hogy a betörőknek meg volt a szükséges felkészültségük és gyakorlatuk a tett elkövetéséhez.

Végül pedig az utóbbi huszonegy óra harmadik eseménye: ismeretlen tettesek fényes nappal betörték a Hátulso-utca 95 szám alatti házba és innen különböző holmikat, valamint egy nagy varrógépet loptak el. Hangsúlyozzuk, a betörés fényes nappal történt, a károsult pedig egy Gus-belh nevű szegényember. A fényes nappal elkövetett betörés tettesei is nyomtalanul eltűntek.

A brassói rendőrségen az utóbbi betörések ügyében a nyomozást egy kézben összpontosították. Tekintve, hogy a bűnesetek kezdenek veszedelmes mértékben elszaporodni, Crăciun rendőrigazgató, Voina rendőrkésztor és Bancila bünygyi osztályfőnök vezetés alatt a rendőrség egész nyomozó apparátusát mozgósították, hogy az utóbbi napok bűneseteit annál eredményesebben lehessen felderíteni.

Ledöntik a páncélszekrényt

A betörők ugyanis, akik a későbbi nyomozás szerint ketten lehettek, — feltörték a telepen levő épület meglehetősen gyenge ablakát és behatoltak az irodába. Itt hatalmas páncélszekrényre bukkantak, amelynek első részét valószínűleg lehetetlen modern eszközök nélkül fölfeszíteni. Ezért

a páncélszekrény hátulso részére terelődött a figyelmük. Tekintve azonban, hogy a páncélszekrény hátulso állott a falnak,

a betörők elhatározták, hogy azt ledöntik és úgy furják meg.

A betörők kiszaladtak az udvarra, ahonnan hatalmas deszkákat és dorongokat hoztak a páncélszekrény ledöntéséhez. Miután ez sikerült, baltákkal és vésőkkel, valamint kemény vasdarabokkal

nekiálltak a szekrénynek és annak hátulso felén hatalmas rést vágtak. Ezen keresztül aztán mindent kiszedtek belőle. Mintegy tizenháromezer lejt kitevő aprópénz volt a kasszában, egy vadonatúj fényképező gép, látszó és egyéb apróbb holmi.

Szakértők véleménye szerint a betörők munkája közel három órára ke-rezül tarthatott.

A betörők biztosak lehettek munkájukban,

mert az egész aprópénzt hatalmas kendőbe rakták és kimentek a szomszédos kertbe, ahol osztakodni kezdtek, majd nyomtalanul eltűntek.

A kasszafurást reggelre kelve vette észre a személyzet. Azonnal értesítették a rendőrsé-

get, ahonnan előbb Baltata és Gavrila ügyeletes tisztok szálltak ki a helyszínre. Miután azonban semmi közelebbit nem tudtak megállapítani, bevárták, amíg Visan komisszárral az élen detektívkülönítmény szállt ki a helyszínre és erélyes nyomozást indítottak. A Szenté és Vana detektívekből álló különítmény Visan komisszárral elsősorban az események környékét vizsgálta felül.

Két lábnyomra bukkantak, amelyekről megállapították, hogy az a betörőktől maradt hátra.

Az Áronsohn-féle kertben, a fűben eltépett aprópénzcsomagokat találtak, amiből arra következtetnek, hogy a tettesek itt a helyszínen meg is osztották prédájukat. Ugy látszik azonban valaki megzavarhatta őket, mert a fűben eldobva, zsebkendőbe burkolva mintegy kétezer lejt találtak, amit szintén a tettesek hagyhattak hátra. Azonkívül több apró holmit is találtak, amelyeket a betörők vesztettek el és amelyek jelentős mértékben megkönnyítik a betörők ki-nyomozását.

A detektíve figyelmét különösen az a körülmény vonta magára, hogy a két házörző kutya ellenére is szabadon dolgozhattak a betörők.

Erre vonatkozólag megállapítást nyert, hogy a kasszafurók az állatokat hussal edesgették magukhoz és szelidítették meg.

A gondnok vallomása szerint úgy is, mint kisleánya hallottak kutyaugatást, de mivel az nem sokára elült, nem tulajdonítottak annak különösebb jelentőséget.

A betörés előtt meg akarták zsarolni Venczel Gyulát

A betörésnek rendkívül érdekes mellékkörülményei is akadnak, amelyek az eseményt kiragadják a mindennapi rendőrségi hírek sorából. Értesítéseink szerint ugyanis Venczel Gyulát néhány nappal ezelőtt

különös módon meg akarták zsarolni, ugyanazok, akik minden valószínűség szerint a betörést is elkövették.

Venczel előadása szerint napokkal ezelőtt egy alacsony termetű, meglehetősen gyengén öltözött fiatalember jelent meg nála és előadta, hogy egy szennációs levél birtokába jutott, amely Venczelre nézve kompromittáló és amelyet jó pénzért megválthat. A fiatalember előadása szerint a levelet egy segesvári ismerőse írta neki és abban elmondja, hogy konkrét bizonyítékai vannak arra vonatkozólag, miszerint Venczel szoros összeköttetésben állott és áll jelenleg is holmi segesvári pénzhamisítókkal.

A kereskedő, akit városszerte becsületesnek és dolgoz embernek ismernek, érthető felháborodással utasította el a zsarolási kísérletet és kijelentette, hogy az ügy nem érdekli. A fiatalember erre fenyegetni kezdte, hogy kellemetlenségei lesznek a hatóságokkal a levél miatt. Ez a szemtelen fellépés annyira felháborította a kereskedőt, hogy

a fiatalembert a szó szoros értelmében kidobta.

Közvetlenül ezután egy másik „ur” jelent meg Venczel Gyulánál. Magas, elegáns fiatalember volt és mint „jóbarát” jött a kereskedőhöz. Előadta, hogy tudomása szerint egy fiatalember kompromittáló levél birtokában van és „mint jóbarátja” azt tanácsolja neki, hogy fizesse ki annak az illetőnek a kért pénzösszeget, különben az ügyészségre jut.

Venczel Gyulát ez az újabb szemtelenség most már teljesen kihatározta a sodrából. Felkapta a telefonkagylót, hogy a rendőrséget értesítse, de amíg a központtal beszódták, a zsaroló fiatalember nyomtalanul eltűnt.

A zsarolási kísérletnek áldozatul esett kereskedő a rendőrség embereinek pontos személyleírását adott. Ennek a személyleírásnak az alapján megállapították, hogy egy a zsarolást, mint a kasszafurást a rendőrség által igen jól ismert „hivatásos” kasszafurók követték el. A zsarolási ügynek tulajdonképpen az volt a célja, hogy a tettesek, mielőtt a kasszafurásnak nekiálltak volna.

A Szentpéteri-uti iskolát felépítették a város

Az iskolaépítés költségei a jövő esztendő terhelik

Brassó, augusztus 13.

Lapunk egyik legutóbbi számában beszámoltunk arról, hogy a Szentpéteri-uton lakó polgárok külön iskola felállítását követelik. Mint ismeretes, ezek a polgárok „ötvenkét lakos” aláírással memorandumot nyújtottak be a városhoz, kérve, hogy a kerületbe külön elemi iskolát állítsanak fel.

A város állandó választmánya legutóbbi ülésén foglalkozott a kérdéssel és elhatározta, hogy a város kasszájában érezhető pénzügyi ellenére is az ügyszőz méltóan felkarolja a Szentpéteri-uti lakók kérelmét. Tekintve, hogy a város jelenlegi költségvetésé-

ben nincs megfelelő összeg az iskolafelépítés költségeinek fedezésére, a városi választmány, — anint azt magánértesülések alapján megírtuk, — elhatározta, hogy

az iskolaépítéshez szükséges összeget a jövő évi költségvetésbe fogja felvenni.

Ugyanakkor az állandó választmány speciális bizottságot küldött ki a kérdés tanulmányozására, azonkívül megbízták a város verifikáló bizottságát is, hogy az iskolaépítés ügyével foglalkozzék.

A város intenciój tehát azt mutatják, hogy a Szentpéteri-ut környéke jövőre megkapja saját elemi iskoláját.

A lovasversenyek és Brassó városa

Brassó, augusztus 13.

A Brassói Lovaregylet — mint jelentettük — augusztus 25-én rendezi meg szokásos évi lovasverseny ünnepségeit. Az ünnepségek napokig fognak eltartani és tekintve, hogy azon minden valószínűség szerint az uralkodó is megjelenik, Brassó város tanácsa elhatározta, hogy az ünnepségek színvonalának emelése érdekében minden lehető elkövet.

A város vezetőségének ugyanis az az elképzelése, hogy a lovasversenyünnepségek kitűnő alkalmat szolgáltatnak Brassó város idegenforgalmának emelésére. Ilyenformán a városnak is minden áldozatot meg kell hozni a siker érdekében.

A város állandó választmánya legutóbbi ülésén foglalkozott a kérdéssel és elhatározta, hogy Brassó város szintén jutalmat ad a lovasverseny legjobb eredménye győztesének.

A jutalomtárgy megválogatására külön bizottságot küldtek ki.

Ugyanakkor a lovasversenyünnepség támogatása érdekében a város elhatározta, hogy gondoskodni fog az ünnepségek színvonalának emeléséről, a Lovas Egyesületet pedig mentesíti a falragaszok és reklámdíjak kifizetésének kötelezettsége alól.

A lovasversenyünnepségek szervezési munkálatainak az élen Schmutzler Emil, a Scherg-posztógyár vezérigazgatója áll, aki egyben a brassói lovasegylet elnöke is. A versenyek augusztus 25—26 és 27-én, az Olympia-sportnállván zajlanak le és az

egész ünnepséget II. Károly király védnöksége alatt rendezik meg. Az ünnepségek arányait mi sem jellemzi jobban, minthogy a Kolostor-utca 3 szám alatt (telefon 537), külön irodát állítottak fel, ahol a közönség mindennemű felvilágosítást kaphat. Ugyanitt már meg is kezdtek a jegyek elárúsítását.

Csordák és nyájak pusztítják a kirándulólhelyeket

Brassó, augusztus 13.

A brassói Touring-club és a Kárpát-Egyesület feljelentést tettek a városi tanácsnál a hegyeken legelésző marhacsordák csordái ellen. A csordák a legszebb kirándulólhelyeket tönkreteszik, összepiszkolják, rengeteg kárt okozva a két egyesületnek.

A panaszt az erdészeti hivatalhoz nyújtották be. Az erdészeti hivatal értesítette az ügyről a város állandó választmányát, amely elhatározta, hogy a legelő felügyelőségnek erélyes lépéseket tesz majd a csordák és nyájak kártevése ellen.

Itt említjük meg, hogy a város vezetősége memorandumot kapott Brassó kertészeitől, akik kérik a virágárusítás szabályozását. A virágtermelők és eladók részletes emlékiratukban rámutatnak arra, hogy az adót és egyéb taksákat nem fizető zugkertészek miatt a hivatásos kertészek a tönk szélén állnak. A piaci virágárusok száma állandóan nő, a tisztességtelen verseny is lábrakapott és rontja a piaci árakat.

Memorandumuk végén a kertészek kérik, hogy a városi tanács haladéktalanul szabályozza a virágeladást és a jövőben csak azokat engedjék a város területén virágot árulni, akiknek eddig külön engedélyük van.

A szakállas ember és a magyar muzsika

Brassó, augusztus 13.

Furcsa incidens játszódott le a napokban Brassó sétaterén.

A városi zenekar, amely a sétatéri térzenét nyújtja, régi szokás szerint, magyar darabot is játszott. Így volt ez mindig, mióta Brassóban térzene van és soha senkinek nem jutott eszébe kifogásolni a magyar nótát, abban a városban, amelyben jelentékeny százlékban laknak magyarok. Most aztán akadt valaki, egy szakállas ember, állítólag Borgovan gyógyszerész, aki odáig merészkedett hazafias felháborodásában, hogy felelősségre vonta a zenekart.

A zenekarban aztán voltak emberek, akik felvilágosították a Jorga-féle interimár volt tagját, hogy Brassóban mindig volt annyira higgadt, okos és emberséges városi vezetőség, hogy a terheket hordozó lakosságra és az ide-seregleg idegenekre való tekintettel mindenféle zenedarabot engedélyezett, még franciát és spanyolt is, ha az szép volt és jó. Így volt ez a magyar uralom alatt is, amikor minden térzenén játszott a zenekar német szerzők művein kívül románt, sőt, — mit szól hazzá szakállas hazafiságod! — bizony még magyart is. Az ugynevezett türelmetlen magyar világban! Soha senkinek nem jutott eszébe akkor kifogásolni például — a román darabokat. Annál furcsább, hogy most egy idevándorolt és itt megélhetést kereső ember, akinek volt bátorsága befurakodni annak idején a városi vezetőségbe is, kezdi kifogásolni azt, amit minden jóra való ember megért és helyesel, ha egy kicsi nyugati már már reagadt.

FELHÍVÁS! Nyíró József székelyudvarhelyi író, dr. Keresztes Károly sepsiszentgyörgyi zeneszerző székely testvéreink szerkesztésében megjelent s eddig Székelyudvarhelyen, Kolozsváron, Marosvásárhelyen, Székelykeresztúron, Csíkszeredában óriási sikerrel előadott „Julia szép leány” című székely ballada játékát, az eredeti, e célra összeválogatott és betanított műkedvelő csoport a Brassói Magyar Dalárda rendezésében 1935. augusztus hó 16 — 17-én az Astra színháztermében előadja, mielőtt még e csoport megkezdene e művel budapesti vendéjátékának sorozatát.

Tekintettel arra, hogy egyfelől soha nem látott s a székely nép ősi, romantikus és tisztán nemes életéből vett gyönyörű balladajátékról van szó, ósrégi művészi énekekkel, táncokkal, nyelvünk zengzetes tisztaságával a kedves otthoni székely falu, fenyves havasok és mostoha sorsában is mintabecsületességű és ezer jó tulajdonsággal megáldott nép tökéletes hűséggel való színpadra hozatalával, másfelől pedig arról van szó, hogy ennek a műnek az előadását, illetve az előadás rendezését a 70 éves, nagy múltú, de napjainkban súlyos anyagi gondokkal küzdő Brassói

Magyar Dalárda rendező óriási nagy költséggel, tiszteltetl kerjük Brassó műértő közönségét, de különösen a Székelyföldről származó testvéreinket, az egyszerű iparos tanoncoktól és szolgáló leányoktól felfelé mindenkit, hogy a maga gyönyörűségére, a messze évszázadokba tunó ősi mult ébrentartására, nézze meg e művet, e balladajátékot. A székely tanoncokat, szolgáló leányokat és fiatal tartó polgártársainkat kérjük, engedjék el ezen alkalmazottaikat fentnevezett előadásra szépet, nemeset, jól tanulni. Végül kerjük az összes magyar intézmények vezetőinek odaadó támogatását és segítségét a mű sikeres előadásához. Brassó, 1935. augusztus 12. A Brassói Magyar Dalárda nevében Szabó Béni ügyvezető elnök.

Hárommillióba került, de megérte Teljesen lebontották a Florescu-házát

Brassó, augusztus 13.

Lapunk hasábjain elsőnek jelentettük, hogy a tanács városrendészeti szempontból elhatározta az Astra mozival szemben levő Florescu ház lebontását. A határozatnak megfelelően, már egy héttel ezelőtti kitélepitették a ház összes lakóit és az ódon házat lebontották.

A bontási munkálatoknál kiderült, hogy ez a háztömb minden betegségnek legveszedelmesebb fészke volt. A ház falai ugyanis valóságban magukba itták a talajvizet, úgy, hogy a ház belsejében minden korhadt.

A bontási munkálatokat, amelyek a tűzoltók felügyelete mellett és azok segédletével történt, szombaton reggelre teljesen befejezték. A téglá és cserépanyagot társzekerekkel

elszállították, a faanyagot pedig a város vezetősége teljesen ingyen a szegényeknek adományozta.

A város vezetősége egyébként a háztömb kisajátításával minden szempontból teljesítette kötelességét, úgy a ház tulajdonosai, mint a lakókkal szemben. A város ugyanis közel három millió lejt fizetett a háztömb megvásárlásáért.

A lakókat pedig, akik teljesen jószántukból költöztek ki, azzal kártalanította a város, hogy elengedte házbértartozásukat és a párossal szemben fenálló adójukat.

A ház lebontásával az Astra mozgó előtti térség teljesen megtisztult és így hamarosan be lehet majd fejezni a Graft-patak beton-al való befedési munkálatait is.

A brassói pénzügyigazgatósághoz is megérkezett az ötszázalékos adókedvezmény-rendelet

Szeptembertől kezdve megindul az erőteljes adóbehajtás

Brassó, augusztus 13.

A pénzügyminisztérium az aratási munkálatokra való tekintettel már hónapokkal ezelőtti rendeletet adott ki, hogy a falusiakkal szemben lehetőleg enyhítsék az adóbehajtás szigorát, mindaddig, amíg a gabonaértékesítés meg nem történik. Miután a gabona eladása nemsokára megkezdődik és az ősz is nemsokára beáll, a pénzügyminisztérium kezd felkészülni az őszi adóbehajtási kampányra.

Ezzel egyidejűleg a többi kategóriák adójának szigorú behajtására is előre áthatalog szeptember 1-én fog sor kerülni.

Legalább is erről lesz tanubizonyosság az a rendelet, amit a pénzügyminiszteri-

um utasítása alapján a brassói pénzügyigazgatóság adott ki és amely a következőképp hangzik:

Mindazon adófizetők, akik augusztus 31-ig mezőgazdasági, ház, professzionális és fizetési utáni adójukat, ingatlan, kereskedelmi, ipari vagy globális adójukat pontosan kifizetik, adótartozásuk öt százaléka elengedik. Ezt az intézkedést — mondja a pénzügyigazgatósági rendelet — azért fogantatosítjuk, hogy ezáltal az adóalanyok könnyebben rendezhessék az adólvatallal szemben fenálló tartozásaikat és különösen tekintettel arra, hogy az idén az időkivetések bizonyos késedelemmel történtek.

A rendelet végén pedig a következőket olvashatjuk: szeptember 1-től kezdve a pénzügyigazgatóság a legnagyobb szigorral a kalmazni fogja az adók behajtásáról szóló törvényt.

A pénzügyminisztérium tehát nyilatkozik, utasítást adott az alantas hatóságoknak, hogy szeptember elsejétől tüzetl vassal lássanak neki az adók behajtásának.

Augusztus 25-én ül össze a városi nagytanács

Régi szokás szerint a városi nagytanács kéthetenként szokott ülést tartani. A nagytanács ülése a napokban lett volna esedékes. Tekintve azonban, hogy a tanács tagjainak nagyrésze fürdőn van, a leközelebbi tanácsülés időpontját augusztus 25-én állapította meg a város állandó választmánya.

Primăria Municipiului Braşov.
No. 19.215—1935.

2587 D. C. serv. sanitar.

RENDELET

1. Mindazon kereskedőknek, akik árúikat a házak kapui alatt árulják, tudomására hozzuk, hogy ezen rendelet közzétételétől számított 60 napon belül kötelesek zárt üzlethelyiségekbe költözni, amelyek az egészségügyi törvény rendelkezéseinek és a városi építési szabályrendelet követelményeinek megfelelnek.

2. Hogy a közlekedés megakadályoztatása és az élelmiszerek beszállítása elkerültesse, az élelmiszereknek az üzletek előtt vagy az ajtóban való kirakása megtiltatik.

3. Azok az élelmiszerek, melyeket olyan állapotban fogyasztanak, ahogyan áruba bocsájtják (gyümölcs, kenyér, sajt, vaj stb.) és amelyeket a városi piacokon árulnak, mindig üveg alatt tartandók vagy tiszta organtinnal borítandók be.

4. Akik ezen rendelkezések ellen vétnek, az egészségügyi törvényben előírt büntetéseknél vannak kitéve.

Braşov, la 2. August 1935.

Primar: Dr. C. Voicu m. p. Secretar General: Maxim m. p.
Seful Serviciului: Dr. U. Ştefan m. p.

RÓTH PAL (Brassó)

A „FIKÁK”

Tizenketten laktunk egy szobában. Öten voltunk fikák, a többiek felsősök voltak.

Volt közöttünk egy harmadikos: Kerekes József, egy másodikos: Takács Dénes és hárman voltunk elsősök, Kerekes Ferenc, aki unokaöccse volt a harmadikos Kerekes Józsefnek, Pethő Gyula és én.

A nagyenyedi Bethlen-kollégium, felső-sor ötös számú szobájában pusztítottuk a levegőt, tanáraink szerint minden eredmény nélkül.

Kerekes Józsefnek volt egy zöld vadászkalapja. Állandóan a fején hordta és ezért Vaskalapnak csúfolták. de nekünk, alsóbb osztályosoknak nem volt szabad csúfolnunk, mert ha ki mertük ejteni a szájunkon, hogy „Vaskalap”, Kerekes a keze ügyébe eső tárgyat vágta hozzánk, amire szobafőnökünknek mindig az volt a megjegyzése: „ezek a fikák megint nem nyugodnak, amíg meg nem pofozom őket.”

A vadász-kalaptól eltekintve, Kerekesnek volt még egy nevezetessége: a harmadik osztályból nem tudott tovább menni. Amikor én harmadikos lettem, ő már harmadszor ismételte a harmadikat.

A szobánkban a fikák Könyvtár Kerekes mán rangban Takács Dénes következett, mert ő másodikos volt. Takácsot az egész gimnázium „berbécsnek” csúfolta. Ezt a gunynevet azt hiszem, annak köszönhettem, hogy a homloka oldalt erősen kiugrott és nem tudni, mi okból, mind a két kiugráson éktelen két ípsilon-selhely nyoma diszelgett. A fejét pedig le-szűrve hordta, mintha mindig döfni készülné.

A gimnáziumban azt beszélték, hogy a

berbécs nevet Vaskalap adta neki és, hogy a homlokát egy falopás alkalmával törte be.

Kerekes Ferencet meg „Laplás”-nak csúfoltuk, mert mindent megevett, amit adtak neki.

Egy este azzal kacagtatott bennünket, hogy a szappanjából leharapott egy jó darabot és megette, utána pedig ivott egy pohár vizet.

Pethő Gyulát Misite névvel tiszteltük meg, mert volt egy hetedikes bátyja, kit Mihálynak hívtak, Gyula mindig úgy szólította meg bátyját, hogy Misi — te! azért ragadt rá az a név.

Nem dicsekvésként mondom, de egyidőben voltam az, akinek nem volt „szép-neve.” Nálunk így hívták a gunynevet.

Diszes fika-társaság voltunk a felső öten.

Ha valamelyik szobából eltűnt a fa, mindjárt hozzánk jöttek keresni. Ha egy ismeretlen tettes beszökött a konviktus pincéjébe és megdézsmálta a tejet, vagy a muromkészetet, egész biztos, hogy közülnk került ki a tettes. Ezek után természetesen, hogy a mi szobánk fikái voltak a legtöbbet raporton.

A mi apró csinyjeink még éjjel is nyugtalanították a többi szobák békés nyugalma.

Egy alkalommal Vaskalap és Berbács éjjel felvették a cipőjüket és kabátjukat, vizet vettek a szájukba, átmentek egy másik szobába és a vizet egy fikának a nyakába köpték.

Egyszer azonban a „fika” felébredt, amire ő nem voltak elkészülve és elfutottak. A sötétben föllöktek a székeket, mire felébredt az egész szoba. Megfogták a két jómadarat és úgy elagyabu-

gyálták őket, hogy alig tudtak visszajönni a mi szobánkba.

Egy hatalmas vasárnap délután mi ötön otthon maradtunk és azon tanakodtunk, hogy mit csináljunk. Közben Vaskalap és Berbács összekaptak. Előszedték a törülközőket, bogot kötöttek rá és azzal kezdték ütni egymást. Erre aztán Hálás, Misite és én is, előkaptuk a törülközőinket, mi is bogot kötöttünk a végére és Berbácsnak a pártjára álltunk. Neki estünk Vaskalapnak és elkezdtek agyabugyalni. Természetesen, mi négyen voltunk és így már-már győztünk, amikor csak egyszerre Vaskalap egy nagy lakatot kötött a törülközőjére. Erre aztán szétrebbent az egész víz-csapat és mindenki arra szaladt, amerre birt.

Kirohantunk mind a folyosóra, de Vaskalapnak vaslakatja oda is elért. Erre el akartam bujni egy szekrény mögé, de Vaskalap meglátott, odaszaladt és úgy fejbecsapott, hogy egyszerre elsötétült minden előttem. Mire magamhoz tértem, a többiek már megint a szobában verekedtek. Berbács és Vaskalap egymást kergették az asztal körül. Berbács elől, Vaskalap utána, a kezébe veszedelmesen lóbálva a lakatos törülközőt és állandóan azt kiabálta:

— Berbács, most meghalsz!

Vaskalap be is érte Berbácsot, hatalmas ütést mért feléje, de célt tévesztett és Vaskalap Berbács helyett az ágyban fekvő beteg szobafőnökünket — Nagy urat — találta el.

A szobafőnök az ütésre fölugrott az ágyából és hangosan káromkolni kezdett. Nekünk a szánkra fagyott a kacagás és úgy állottunk ott, mintha márványból lettünk volna. Az arcunk sapadtabb volt a márványnál is. Én azon gondolkodtam, hogy hogy dugjam el a bünyjé, Vaskalap és Berbács azon igyekeztek, hogy melyikük találjon a másiknak a háta mögé bujni, közben állandóan hátráltak, mert Nagy ur veszedelmesen közeledett. Nagy ur egyszer csak

ordítani kezdett:

— Isteni a sok fikáinak! Melyiketek volt az? Mit csináltak itt ilyenkor?

Amikor látta, hogy így nem megy sokra, más eszközökhöz folyamodott.

Én álltam a legközelebb hozzá, hozzám jött és azt mondta:

— Téged ezek egészen elrontanak. Amikor idejöttél, még meg sem tudtál mukkanni.

Ezeket mondta és egy olyan pofont adott, hogy a fejemet a falba ütöttem. Utánam Misite következett, azután pedig Hálás.

Miután Nagy ur mind a kettőjüket egy-egy hatalmas pofonnal elintézte, sor került a két főbűnösre.

Nagy ur odalépett Vaskalaphoz:

— Maga vén — nagy számár! Alélyett, hogy tanulna, hogy már egyszer letegye a harmadikat, hát állandóan rendetlenkedik!

Ezek után Vaskalap is kapott egy pofont.

Utóljára maradt Berbács. Őt szándékosan hagyta utóljára, mert neki privát tanítója volt és vele külön le akart számolni. Odaállította Berbácsot egy vaságyhoz, megfogatta vele az agyat és megbuktatta. Hatalmas rugással akarta becsúját kitölteni, de Berbács elugrott és Nagy ur teljes erejéből belerugott a vaságyba.

Ez mi nagy kőrövendő kacagással kizsáldattunk a szobából.

Ita egy hétre Berbács bekerült a kór-házba. Csodálkozva kérdeztem, hogy mi a baja, mert nem volt semmi baja.

— Hát tudod, kérlek — kezdte Berbács — féltem a büntetéstől, hát egy kicsit szimuláltam. Amikor a lázmérőt betették a hónom alá, én kivettem és feljörzsöltem, de majdnem baj lett belőle, mert 41 és fél fokra szökött.

Hej, „Diák-élet a legszebb a világon.”

Nem kell törje a fejét tanuláson. Különösen, ha a gimnáziumnak háza is van és megértő orvos.

Felharsan Gödöllőn a bucsu-kürt

Gödöllő, augusztus 13.

Kedden véget ér a gödöllői cserkész-áborozás, amely két hétre valamennyi nemzet fiatalságát Magyarországra csodította. A jamboree résztvevői vasárnap nagyszabású repülőnapot rendeznek, hogy az együttlét utolsó napjait is megszínesítsék.

Hála az általánosan dühöngő kánikulának, most már Gödöllő egzotikus vendégei sem dideregnek. Az egyiptomi és az indiai cserkészek kijelentették, hogy most „megfelelő a meleg Magyarországon”.

Jellemző a melege, hogy a közeli fővárosban naponként 90 vagon jeget és 80 ezer kilogramm fagyaltot fogyaszt a közönség. A verejtékező budapestiek a földalatti villamos megállóhelyein és a nem kevésbé hűvös muzeumokban tanyáznak előszeretettel, hogy a nagy hőségtől ideig-óráig megmeneküljenek.

Az idegen cserkészek javarésze a jamboree befejezése után sem hagyja el rögtön az országot, amelynek minden szépségét meg akarják ismerni és így sorozatos kirándulásokat terveznek.

A domborin táborozó cserkészek bizonyára fájón hallgatják azt a kürtszót, amely a gödöllői szép napoknak végét jelenti... Velük együtt minden jobbérzésű ember sajnálhatja, hogy ez az ideális alapon álló, izmos fiatal köztársaság, amelynek keretein belül annyi faj és nemzet megértette egymást, rövidesen szétszóródik. Reméljük, hogy legalább azok a cserkészek, akik a „Jó munkát” jelszót alatt baráti jóbort nyújtottak egymásnak, nem a gyűlölködés, hanem a tisztább, magasabb és emberibb célkitűzések jegyében lépnek újra a hétköznapi életbe...

Vádbeszéd a Skoda-ügyben

Bukarest, augusztus 13.

A Skoda-per szombati tárgyalása jelentékeltelen és érdektelen volt. Max Auschnitt, a Resica vezérigazgatóját hallgatták ki, aki előadta, hogy a Skoda és a Resica között összeolvadási tárgyalások indultak meg, amelyek Madgearu pénzügyminiszter kezdeményezték. A tárgyalások során beszélgetéseket folytatott Sletzkivel, akiről kedvező benyomást nyert.

Boxhall-nak, a Resica hivatalnokának teljességgel jelentéktelen vallomása után az ügyész megkezdte vádbeszédét.

A grivítai munkások perében az ügyvédek kerültek sorra. Elsőnek dr. Sraer került sorra, aki azt fejtette ki, hogy a munkások indokolt önvédelmi harcot folytattak és ennek volt fejleménye a sztrájk is.

A „numerikus tünetmeny”

Berlin, augusztus 13.

A munkaügyi hivatalok kimutatása szerint a munkanélküliek száma július 16-tól július 31-ig 358 ezerre esett s így most a munkanélküliek összlétszáma 4 millió 463.500. A munkaügyi hivatalok jelentése maga is hangsúlyozza, hogy ez a csökkenés nem tényleges apadás, hanem a munkanélküliek új nyilvántartási rendszerének „numerikus tünetmenyei”. Ugyanis „csomó láthatatlan munkanélküli” is van, akiket nem tartanak nyilván.

Kényszerleszállást végzett az „Azur-flotta” elé küldött olasz hydroplán

Nyolc ember a tengerbe zuhant és súlyosan megsebesült

Lisszabon, augusztus 13.

A portugál fővárosban vesztő „Azur-flotta”, amelyet az ünneplések egész sorozatában részesítettek, szombaton reggel hat órakor Róma felé startolt.

Az olaszok lázas előkészületeket tettek, hogy az oceántuli utról visszatérő rajrepülőket a teljesítményhez méltón fogadhasák. A közlegő flotta elé a „Rata” nevű hydroplánt küldték, amely — párisi jelentés szerint — utközben kényszerleszállást végzett.

A tengeren landoló gép felfordult és a

rajtaülők valamennyien a vízbe zuhantak. A hydroplánon ülő hét pilóta súlyos sérüléseket szenvedett.

A jelentés szerint

az olasz légügyi vezérkari főnök is a gépen ült, aki még a pilótáknál is súlyosabb sebesüléseket szerzett.

EMBERT ÜLT COSSYNS MÉRNÖK FELROBBANT SZTRATOSZFÉRA BALLONJA

Megirtuk már, hogy Piccard professzor asszisztense, Cossyns mérnök, ballonjával

rövidesen sztratoszférára utra indul. Brüsszeli jelentés szerint, tegnap váratlan szerencsétlenség történt, amennyiben a léggömb alumínium gondolója kiserletezés közben felrobbant.

A robbanást, amelyet az ugynevezett „nyomási próba” okozott, olyan hatalmas erejű volt, hogy egy munkást azonnali megölt, kettőt pedig súlyosan megsebesített.

Arról, hogy Cossyns mérnöknek történt-e valami baja, nem számol be a jelentés.

Oduffy, az ir vezér tudomásul vette a felvonulás betiltását

Az ir kormány nem tudja mi van az ir fasiszták meghunyászkodása mögött

Dublin, augusztus 13.

Az ir kormány rendeletileg betiltotta a kékingesek vasárnapra tervezett felvonulását. Nagy meglepetést keltett, hogy a kékingesek vezére, Oduffy, tudomásul vette a tiltó rendelkezést.

Oduffy viselkedése ebben a pillanatban még izgalmas talány, mert a kormányhatóságok értesülése is úgy szól, hogy a kékingesek készülnek a felvonulásra amit minden tiltó rendelet ellenére is meg akarnak tartani.

Kisiklott Busteniben az aradi gyors utolsó kocsija

Busteni, augusztus 13.

Az Arad—Bukarest között közlekedő 24 számú gyorsvonat szombatra virradó éjszaka menetrendszerinti pontossággal futott be a busteni állomásra. Itt aztán, bent az állomáson, olyan baleset történt, ami háromórás késést és az egész vonalon nagy riadalmat váltott ki.

Az állomásról ugyanis a gyors befutásával egyidejűleg engedtek ki egy tehervonatot, amelynek

mozdonya a váltókereszteződésnél beleszaladt a még teljesen be nem állott gyorsvonat utolsó kocsijába.

A kocsik kiugrott a sínekre, összes ablakai betörték és hat utas könnyebben megsebesült.

A vizsgálat megállapította, hogy a tehervonat tulkorai elindítása okozta a balesetet, amely miatt a fővonalon a forgalom három óra hosszat szünetelt.

Dinár, dollár, frank és ezüstpénz a kalácsban

Egy magyar banktisztviselő Zürichbe
valutát csempészett

Budapest, augusztus 13.

A valutarendőrség szenzációs valutasi-bólásról rántotta le a leplet.

A leleplezés a légi postahivatalnál történt, ahol az egyik szállítmány gyanús volt az ellenőrző tisztnek. A szállítmány tartalmaként

kalácsot jelölt meg a feladó és a csomagokat Zürichbe irányította.

Kibontották a gyanús csomagot és felválták az egyik kalácsot.

A kalácsból dinárok, dollárok, francia

frankok, ezüst pénzek és egy ezer pengős került elő.

A rendőrség nyomban beidézte a csomag feladóját, Schwartz Sándor bankhivatalnokot. Schwartz nem is tagadott. Előadása szerint Zürichben urikányi papírokat vett s ezeknek az ellenértékét csempészte ki valutában Magyarországról. Első kísérletei sikerültek, eddig összesen 7 ezer 600 pengő értékű valutát sikerült küldenie Zürichbe.

Schwartz Sándort őrizetbe vették.

„Tessék kidobni!” mondta a „Tessék beszállni” című revü nyári primadonnája

Harmath Imre, a szövegíró és Márkus László, a zeneszerző
összepelezkedtek

Budapest, augusztus 13.

Kinos incidens játszódott le a Royal-orfeumban, ahol Harmath—Márkus „Tessék beszállni” című látványos revüjét játszóak.

Szokolay Olly, az ismert pesti színész, aki a darab elején, szerepe szerint, a dzsez-zenekart vezényli, összeveszett a

zenekar Bobby nevű dobosával, akinek elküldését követelte. Márkus Alfréd, a revü zeneszerzője, ennek a kérésnek nem tett eleget, mert a primadonna szeszélye miatt a kitiűő dobostól nem akart megváltni. Szokolay Olly erre öltözőjében maradt.

Márkus, hogy a helyzetet megmentse,

maga kezdett dirigálni. Alig hangzott el néhány taktus, amikor

Imre, a népszerű szövegíró és „Szösze-gő” felkiáltással néhány pofont kent le bérohant a művésznő férje, Harmath Márkusnak, aki a pofonokat nyomban viszonozta.

Harmath ekkor feldühödve a zenekarban is szétütött.

A kinos botránynak a rendőrok vetettek véget, akik hosszas dulakodás után kihurcolták Harmathot az orfeumból.

Az ügynek még a hatóságok előtt is folytatása lesz.

Megegyezett a centrum Hitlerékkel

Berlin, augusztus 13.

Dr. Frick miniszter, a nemzetiszocialista parlamenti frakció vezetője és dr. Hackelsberger, a centumpárti képviselők megbízottja között a porosz országgyűlésel kapcsolatban is megegyezés jött létre, a centumképviseleknek a náci-táborba való átvándorlására vonatkozólag.

Tehát a porosz országgyűlés összes centumpárti, valamint hólgyképviselei és 60 éven felül levő képviselői ezentul a náci-táborba számítanak. Ez 22 mandátumot jelent Hitlerék részére.

De ezenkívül is szó van még 47 képviselő beolvasztásáról.

Milliók kártérítési per a jasi antiszemita zavargások nyomán

Jasi, augusztus 13.

Három hónappal ezelőtt Jasiban, a kémiailag intézetben súlyos antiszemita zavargások voltak, amelyek után Mayer Fbner, Fischer József, Landau Mihály, dr. Marton Ernő, Weiss Aurél, Misu Weissmann zsidó képviselők, Max Ausschnitt, Zipstein, és Niemerover zsidó szenátorok, valamint dr. Stern, a zsidó párt főtitkára memorandumot nyújtottak át a közoktatásügyi miniszternek, vádakat emelve Sumuleanu egyetemi tanár ellen.

Sumuleanu most rágalmaszi és 1 millió lej erejéig kártérítési pert indított a memorandum benyújtói ellen.

— MATUSKA AZ UJ MABUSE. A biatorbágyi rémséget fel akarja támasztani filmen egy bécsi filmgyár. Dinamit a sineken, — ez lesz a film címe és Matuska, mint egy új Mabuse fog megjelenni a vásznon. Mabuse tudvalegően egy kétlelkű tudós, aki tiszta perceiben embereket gyógyít és az öntudathasadás pillanataiban embereket öl. Matuska is egy ilyen Mabuse? Annnyiban mindenesetre hasonlít hozzá, hogy a világ előtt gondos családapa és adófizető nyárs-polgár volt, időnkint pedig vasuti töl-tések mellett settenkedett és a polgári irattáskában ekrázitot rejtegetett. Mabuse a ponyvafilm hőse, Matuska pedig rémületes valóságga változtatott egy szörnyű ponyvaregényt. És az igazi és hiteles ponyvaregényből most új ponyvafilm legyen? Minden idegszálunk ágaskodik a megdöbbenően groteszk gondolat ellen, legfőképpen az ellen, hogy a film jövedelméből a biatorbágyi rém ártatlan leánya is részt kapjon.

HIREK

Rezolúció a nők kérdésében

Mussolini nemrég volt ötvenéves és ez alkalommal elmondta „az ötvenéves férfi” nézetét sok mindentől, a nőről is.

„Nem tetszik nekem az, hogy a nők férfi-cipőben akarnak járni”, — mondta Mussolini s ebben már a többi is benne van. Ilyeneket mondott Mussolini még: A nő nem alkotó lény... A nő nem hatalom... A nő hülye, mint a férfi... A férfinek hűve vagyok, de csak negyvenéves korig... Nem tudom a válást... (De végül, beküldünk ki): A nő bátrabb, mint a férfi...

Hát, kérem, én már kezdem unni a dolgot. Tizenhat éves koromban hagytam abba az olvasást, mert bosszantott, hogy minden író róla a nőről szól, a szerelemről. Tizenhat éves koromban még idealista voltam s azt hittem, hogy az írók szentilis hülyék, mert nem tudnak másról írni, mint folyton, meg folyton a nőkről. Most, hogy én is az íróké-pemből élek, már nem haragszom ezért senkire. Ha az embernek nincs témája, nincs gondolata, akkor leül és ír a nőről. Miután az íróknak annyit kell írni azért a kis hírt, vagyonért, aprópénzért, hogy gondolkozásra nem jut ideje, hát folyton a nőről ír. Arról aztán írhat akármit, ennek az ösötobba, alapjában értelmetlen témakörnek, ennek a milliószor kiesélt szalmának mindig akad vége.

De most már unom és végleg elintézem az ügyet. Uraim és hölgyeim, intézzük el ezt a kellemetlen aktát.

Állapodjunk meg abban, hogy a nő ilyen vagy olyan, illetve részben emilyen, másrészt viszont amolyan s maradjunk ennyiben. Szűrjük le százmillió aförizma, tantétel, vers, regény, szimfónia, értekezés és példabeszéd eredményét és hozzunk rezolúciót. Mégiscsak bosszantó, hogy ezen a százezer éves konferencián, folyton csak vitatkozunk és nem tudunk megállapodást létesíteni.

...Itt érzem most magam körül az egész emberiséget, megrázom a csengőt, megnyitom az ülést, mindenki élhet az utolsó szó jogával, csak ne tessék lármázni... Kérem, én felolvasom az általam megfogalmazott rezolúciót s remélem, hogy azzal mindenki egyetért. Tessék a rezolúciót azután kivágni, eltenni és minden egyéb, nőkről szóló olvasmány helyett ezt betanulni:

„Az emberiség férfineme 1933. augusztus havában lezárta a nőről szóló vitát és az egyhangúlag elfogadott alábbi rezolúciójában szövezi le végleges véleményét:

1. A nő nem alsóbbrendű azok számára, akik őt a férfival egyenértékűnek tekintik, viszont igenis, alsóbbrendű azok számára, akiknek ez így jobban tetszik.

2. Van okos nő és van ostoba nő. Amelyik okos, az ostobának tartja magát, amelyik ostoba, az okosnak, de az okos férfit ez a kérdés egyáltalán nem is érdekli.

3. Csak az a nő hazudik, akit nem szeretünk. Akit szeretünk, annál a hazugság is igaz.

4. A házasság olyan, mint a paradicsom. Amikor az ember benne van, minden almát megesszik, hogy kikerüljön belőle, amikor végre kinn van belőle, akkor meg vissza akar mázni bele.

5. A nő azért hasonlítható a kigyóhoz, mert sima. A szörtenitést azért találták ki, hogy annál jobban kigyóskodhassanak.

6. Az a nő, aki nem csal, az csal. Vagy nincs, akivel megcsalja azt, aki van. Vagy az, aki volna, még kevésbé kell neki, mint az, akit szívesen megcsalna, ha a másik, aki volna, jobb volna.

7. A csunya nő is lehet nagyon szeretni, de csak a szépet lehet nagyon gyűlölni.

8. A nő az államférfiaknak azért van, hogy sok adófizető polgárt szüljön, a varrónőnek azért, hogy ruhát csináltasson, az íróknak, hogy írjon róla, a férfiak pedig azért, hogy a nő szemetükre bocsátja magát bámulhassa.

9. Mindenki gondolkozzék úgy a nőről, a hogy az neki a legmegfelelőbb, a legkényelmesebb, a legjobb.

10. Akinek így sem jó, az csinálja másképp. Szeresse a nőt, vagy gyűlölje, nézze le, imádj, csókolja a lába csücskét, üsse be a feje bubáját, ugorjon érte a tengerbe, vagy dobja bele, — csak egyet ne csináljon:

11. Ne akarja megállapítani, hogy milyen a nő.”

(h. g.)

— MANIU NYARAL. Marosvásárhelyről jelentik: Maniu augusztus második felében Szovátna fog nyaralni, ahol természetesen politikai tanácskozások is lesznek. Maniu „nem halt meg, csak alszik”.

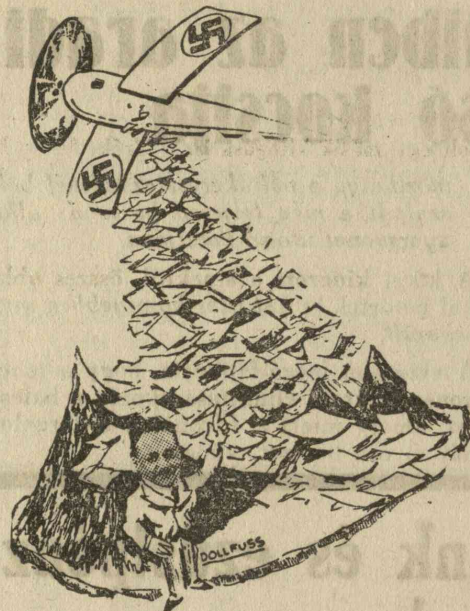
— MAROSMEGYEI HIREK. Tudósítónk jelenti: Tudorán Mária, 11 éves libánfalvai kislány egy téglavető gödörben összegyűlt vízbe ment fürdeni. Az

elővigyázatlan gyermek egy-kettőre alámerült és megfulladt. — Oprea Petru balavásári lakos jelentést tett az ottani csendőrségnek, hogy ismeretlen tettesek jártak a lakásában és 3500 lej értékű holmit vittek magukkal. A csendőrség a betöréssel vándorcigányokat gyanúsít, akik Marosvásárhely felé vették útjukat. A nyomozás folyik.

— A lugosi kommunista per. A lugosi törvényszék pénteken tárgyalta a kommunista röpcédulák osztogatása miatt két héttel ezelőtt őrizetbevetett Komlodi Róza, Örményesi-féle ifjúságkibontakozás kiindulóját. A törvényszék Komlodi Rózát és Örményesit 20–20 napi elzárásra, Klein Istvánt 11 napi elzárásra ítélte, Kronstein vádlottat pedig felmentette. Klein büntetésének végrehajtását egy évre felfüggesztette.

Halott-Cumiére: ez lett a neve egy francia falu területének, azután, hogy most a napokban a falut hivatalosan is törölték a közigazgatási térképről. Alljunk meg mi is pár percig megatódottan ennek a falunak emléke előtt. — Verdun közelében volt a falu. S ha ismét a világháború borzalmairól beszélünk az eltűnt falu új nevének keresztlünnepe alkalmával, igazán kár lenne kutatni már a bűnösöket. Háború volt, ezért kellett elpusztulnia ennek a Verdun melletti falunak úgy, hogy kő köpön nem maradt, de felépíteni sem lehetett többé, mert a gránátok teljesen felszaggatták. A világháború ezen a környéken volt a legborzalmasabb, a német nehéz tüzérség lövései itt pusztítottak a legjobban, de a német katonák is itt véreztek el a legsűrűbben. Igaz, hogy a rheimsi székesegyház tornyát is összelőtték a német nehéztűz, de viszont az is igaz, hogy a rheimsi székesegyház tornyára előbb a franciák megfigyelő állomást helyeztek el szűrtő cinizmussal. Mindazt tehát, ami történt, márcsak egy szóval tudjuk megérteni: háború volt! Ennek a háborúnak emléke lobbant fel most újra a valóságában, amikor a Verdun melletti Cumiére nevet hivatalosan is törölték a francia közigazgatási térképről. A község elmenekült lakói, akik már csak házuk helyét találták meg, vagy talán már azt sem, s akiket a francia kormány más községekbe telepített le, most megint találkoztak egymással azon a helyen, ahol azelőtt együtt éltek. Ugyanazon a napon, amikor a község nevet törölték a közigazgatási térképről, a halott község területén felszenteltek egy kápolnát. A béke nagyobb dicsőségére és annak a borzalomnak emlékére, hogy mit jelentett ennek az egyszerű, igénytelen kis falunak a világháború. Ez a kápolna lett fejfája Cumiére-Morténak, a halott községnek. . .

KÉP, SZÖVEG NÉLKÜL

— UJABB ÁLDOZATOT KÖVETELT A MAROS. Marosvásárhelyről jelentik: Lövi Lajos marosludasi metsző Salamon nevű 18 éves kereskedősegéd fia az elmúlt este 8 óra körül a Marosba ment fürdeni. Az uszni nem tudó fiatalembert az ár csakhamar elsodorja. Horváth István géplakatosnőc utánaugrott, megfogta, de minthogy őt is az elmerülés veszélye fenyegette, kénytelen volt újból elengedni s így a szerencsétlen fiatalembert alámerült. Holttestét, noha azonnal keresésére indultak, még most sem sikerült megtalálni.

— Bánsági állatok. Temesvárról jelentik: A Bánság fővárosában pénteken országos vásár volt. Lóban és malachban a gyenge felhajtás miatt az árak tartottak. Körülbelül 1000 állatot irtak át. Az olasz piacra négy vagon exportőrök kelt el. Az árak a következőképpen alakultak: Luxuslovak 7–8000, igáslovak 3–4000, gyengébb igás 1500–2500, 1–2 éves csiko 1000–1500, hizott ökor párja 16–22000, gyengébb ökor kilója 8 lej, exportőrök kilója 1–12 lej, fejős tehén 3500–4000, borjas 5000–5500, egyhetes malac párja 350, hathetes 450, 8 hetes 550.

— A CSILLAGJÓSLÁS — HIVATALOS TUDOMÁNY. Az asztrológia — magyarul csillagjósolás — tudvalevően az új kor hajnalán a tudományok sorából egyszerű babonává süllyedt, gyakorlását sok országban súlyosan büntették. A legutóbbi tíz évben azonban az asztrológia új születését tapasztalhatjuk világzserre: komoly matematikusok és csillagászok foglalkoznak mellékesen csillagjósolással. Legutóbb a bécsi törvényszék elé került egy

— Elitették az aninoszai „Konzum” betörőit. Déváról jelentik: A törvényszék a mai napon itélkezett az aninoszai „Konzum” betörői ügyében. Közöltük annak idején, hogy Schremmel József és István, folyó év június havában betörték a bányatársulat üzletébe, ahonnan mintegy 40.000 lej értékű árut vittek el. A tetteseket a csendőrség éppen akkor fűlélte le, amikor a betörést követő éjjelen, a lopott árut megosztották. A tettesek már a vizsgálat során bevallották, hogy 1930 év április havában is ők követték el a betörést, mely alkalommal közel százezer lej értékű árut emeltek el. A törvényszék, a notórius betörőket egyenként két-két évi börtönbüntetésre ítélte, ami ellen úgy az ügyész, mint a vádlottak felebezéssel éltek.

ABLAK

megleste az ügyvéd feleségét, rátámadt, sértegetni kezdte, sőt tetteleg is bántalmazni akarta, ami azonban megelűlt. Hunya dr. jelentést tett az esetről a rendőrségnek, ahol Katzot előállították, majd átadták az ügyésznek. A cipőárú itt is zavaros arany viselkedet, elannyira, hogy megvizsgáltatták a hatósági orvossal, aki azonban épelméjűnek találta. A cipőárú azonnal szabadlábra helyezték, az eljárást ellenben folytatják ellene.

— TANULMÁNYI ÉS TURISTA KI-RÁNDULÁS A SZÉKELYFÖLDRE. Az Erdélyi Gazdasági Egylet által augusztus hó 26–30. napjain Sepsiszentgyörgyön rendezendő mezőgazdasági, ipari és kiskultúrállítás alkalmából az EGE, az Erdélyi Kárpát Egyesülettel és a Kolozsvári Székely Társasággal karöltve egy nagyobb tanulmányi és turista kirándulást rendez a Székelyföldre. A kirándulás utiránya: Kolozsvár, Torda, Nagyekemenz, (földgáz égés), Sepsiszentgyörgy, Málnásföld, Csikszék, Csiksomlyó, Oláh-falu, Opálbarlang, Szentkeresztbánya, Székelyudvarhely, Korond, Parajd, Szováta, Marosvásárhely, Mocs, Kolozsvár. Indulás: Kolozsvárról f. hó 25-án hajnalban, visszaérkezés 30-án. Utiköltség 500 lej. Jelentkezni lehet az EGE-nél (Cluj, Str. Andrei Muresan—Attila-u. 10.) és az EKE-nél (Mátyás király szülőháza).

— Szívenlőtte magát egy fiatal magyar földbirtokos. Budapestről jelentik: Rejtélyes öngyilkosság történt az Imperialis szállodában, ahol Keszegh László veszprémi földbirtokos fiatal felesége szívenlőtte magát és azonnal meghalt. Az öngyilkos uriaszony bucsulevelet nem hagyott hátra és így tettének oka teljesen ismeretlen.

— A csodátevő ujjlenyomat. Egy amerikai detektív fogadott, hogy egy hónap alatt megszünteti a földkerekségen előforduló bűnözések kilencven százalékát, — nem is új, nem is meglepő eszközzel, olyan dologgal, amely eddig is az orruk előtt volt: a daktyloskopiával. A dolog csakugyan hihetetlenül egyszerű. A földkerekség kétmilliárd lakosáról daktyloskopiai felvételt készítenek. Minthogy a kétmilliárd ujjlenyomatot nem egy helyen őrzik, hanem sokezer helyen, a terv technikai lebonyolítása semmi nehézségbe sem ütközik. Az okirathamisítások, csekkhamisítások, végrendeletthamisítások problémája így csapásra megoldódik, ha az aláíró könnyen utánozható kézjegye mellé odateszi az ujjlenyomatát is, amely csak egy példányban található meg az egész világon. A hamis név viselése teljesen lehetetlenné válik, mert eddig az ember iratokkal igazolta a nevét és mi sem könnyebb, mint iratokat hamisítani. olyan ember azonban még nem született, aki meg tudja változtatni az ujjlenyomatát. Az ujjlenyomat ezentúl végigkíséri az embert, mint az árnyéka. Többé nem fordulhat elő, hogy a vigyázatlan dajka kicserélje az ujszülöttet; már a csecsemők is ujjlenyomattal ellátva gögicsélnék. Gyilkosságot senki sem mer elkövetni, mert azonnal megismerik az ujjlenyomattól. Az emberiség büntelen és erőnyes lesz és mindezt az ujjlenyomatának köszönheti.

★ A BRASSÓI BANKOK hétfőn és kedden (ünnepek) pénztárait zárva tartják.

— Nyolcvan centiméteres vízbe fulladt egy budapesti paptanár. Bupaestről jelentik: Vukov János 46 éves jezsuita tanár az egyik budapesti fürdő 80 centiméter mély medencéjében furdőzött. A paptanár, akin hirtelen rosszullét vett erőt, megantorodott és arccal a vízbe zuhant, a hol rövidesen megfulladt.

— Végre egy bátor kalauz. Bukarestből jelentik: A Pascani-Cernovic közötti vonalon, a vonat egyik elsőosztályú fiúlkéjében a kalauz különös jelenetre lett figyelmes. Észrevette, hogy egy csernovici képviselő egyik hölgyismerősevel a fiúlkében szabályszerű pástörőrárt rendez. A kalauz tudára adta a honatyának, hogy ilyesmit a vasúti szabályzat nem tűr meg. A képviselő ekkor megfenyegette a kalauzt, hogy ne vegyen fel jegyzőkönyvet az esetről, mert kidobtatja állásából. A kalauz azonban nem gyulladt be, hanem elkészítette a jegyzőkönyvet, sőt feljelentést is betherjesztette. Az ügy általános fel-tűnést keltett Csernovicban, ahol az ügy uriaszony-szereplőjét is jól ismerik.

— Öngyilkosság után felrobban a kás... Berlinből jelentik: Borzalmas szerencsétlenség támadt egy kettős öngyilkosság nyomán Wilmsdorfban. Wendt Charlotte énekesnő 9 éves kisleányával együtt világtárgázzal megmérgezte magát. Másnap reggel egyik hölgyismerősiük gyónutlanul a lakásba lépett, amikor a szobában összegyűlemlett világtárgázzal felrob-bant. A látogató súlyos égési sebekeket szenvedett. Az énekesnő és a kisleány holttestében csodálatosképpen nem tett kárt a robbanás.

SPORT

A belügyminiszter megsemmisítette Barátky lemondási ügyének aktáit

A román szövetség nem akar a Barátky ügyről tárgyalni

Bukarest, augusztus 13.

Ismeretes, hogy Barátky ügyének legkényesebb része román szempontból, állampolgárságának elintézése volt. A román szövetség most már ezen is segített, amennyiben a belügyminisztérium egyszerűen megsemmisítette Barátky aktáját, amelyben bejelentette román állampolgárságáról való lemondását.

Ennek folytán Barátky a román törvények értelmében, automatikusan követi szülei állampolgárságát.

Barátky tehát most már a román válogatottban is szerepelhet, ami ügyének igazi komplikációihoz fog vezetni, mert tudvalevőleg éppen tavasszal is mertte el a FIFA, hogy Barátky, mint magyar állampolgár, szerepelhet a magyar válogatottban és miután jelenleg két állampolgárság fölött is rendelkezik, de a FIFA-szabályok értelmében csak egy ország válogatottjában játszhat.

A szövetségben kapott információink sze-

rint tazonban Barátky az őszi magyar-román válogatott amatőr mérkőzésén még sem fog szerepelni, mint a román csapat tagja, mert Barátkyt mint professzionista játékost tartja nyilván a román szövetség, viszont ezen a meccsen csakis amatőr játékosok szerepelhetnek.

Ez a hivatalos indok, ami annál csodálatosabb, hiszen a romániai „amatőr” játékosok legtöbbször talán sokkal nagyobb profi, mint Barátky.

Itt említjük meg, hogy Luchide ma telefon bejelentette Fodor főtitkárnak budapesti utazását, amely alkalommal a román főtitkár előre kijelentette, hogy a Barátky-ügyben nem hajlandó Budapesten tárgyalni. Fodor dr. ezzel szemben feltétlenül szóba akarja hozni ez alkalommal ezt az ügyet, mert különben más ügyről sem hajlandó tárgyalni Luchidevel.

Egyszóval Luchide még Pestre sem érkezett és az ellentétek máris ilyen erős formában mutatkoztak meg a két szövetség között a Barátky-ügyben. Mi lesz Budapesten?

Felvétel a Londonban lejátszódott francia-angol atlétikai mérkőzésről. Képünk azt a pillanatot örökítette meg, amidőn az angol futók a 100 méteres síkfutásban fölényesen célhoz érnek.

Senki sincs megelégedve a Divizia Nationala két csoportjának beosztásával

A legtöbb egylet meg akarja óvni a sorsolást

Bukarest, augusztus 13.

Elmúlttűk már, hogy általános az elégedetlenség a Divizia Nationala két csoportjának beosztása miatt. A Ripensia kifogásolja, hogy megint egy olyan gyenge csoportba került, hogy anyagilag újból rá fog fizetni. Azzal fenyegetőzik, hogy ha nem teljesítik a kívánságát, visszaiép a bajnokságtól. Ezt egyébként már komoly formában közölte a szövetséggel.

A NAC elégedetlen, hogy újból az „U”-val került egy csoportba, holott köztudomású, hogy a NAC-nak nem nagyon kellemes az U. ellen játszania, különösen a bajnokságban és különösen Kolozsváron.

Az Unirea Tricolor haragszik, hogy a Ripensia-ával együtt a gyöngébb csoportba került és így ő is csak rá fog fizetni a bajnoki meccsekre. A Crisana-nál hasonló a helyzet.

Fölmerült egy terv, hogy éppen ezért a NAC menjen át a másik csoportba, mert így elkerülheti az U-t, viszont a NAC-nak ez anyagilag nem konveniens. A többi egyetiek protestálnak, hogy a csernovitzi Dragos Voda, annak dacára, hogy az országos bajnokságot kikapott a Braila-tól, mégis bekerült a bajnokságba, holott erre vannak más, sokkal érdemesebb csapatok is, mint pl. a nagybányai Tricolor, melynek igen sok híve van.

A legtöbb egylet meg akarja óvni a két csoport kisorsolását, mert az szabálytalanul a Venus pálya büfféjében és nem az összes érdekeltek szemelátára, a szövetség hivatalos helyiségeiben történt.

Egyszóval a bajnokság beosztása még meg sem történt és máris oly nagyfokú és különböző érdekekbe ütköző ellentétek

merültek fel, hogy az egész őszi fordulót ebben a pillanatban komoly veszély fenyegeti.

A szövetség mindezen kifogásokkal szemben kijelentette, hogy jelenleg nyári vakációját üli és így semmilyen formában sem vizsgálhatja felül ezeket a sérelmeket.

Ez az álláspont azért érdekes, mert mire a szövetség befejezné ezt a vakációját, addigra már a bajnokságra is sor kell kerülnön és így nem fog idő maradni arra, hogy a sérelmeket felülvizsgálhassa, illetve azokat megreparálja. Persze az elégedetlenség emiatt még jobban nő és most a klubok közös akcióra határozták el magukat, hogy ezen segítsenek. Ezt az akciót óriási érdeklődés előzi meg egész Romániában.

A Wacker szerint a bírák a hibásak

Bukarest, augusztus 13.

A Wacker nem egészen dicsőséges romániai túrája után alkalmunk volt az osztrák csapat vezetőjével beszélgetni. Elsősorban a csapat feltűnően gyenge szereplésének okai után érdeklődtünk.

A csapat vezetője kifogásolta, hogy Bukarestben lehetetlen labdákkal játszani, amelyekhez nincsenek hozzászokva a bécsi játékosok. Egy-egy labda alakja nincs messze egy burgonya alakjától. Egyedül a Venus elleni meccsen kaptak jó labdát, de akkor győztek is 6:1-re.

Mi nem osztjuk teljesen a Wacker vezetőjének nézetét, mert a bécsi csapat előtt szerepeltek itt magyar amatőr csapatok is, amelyek ugyanezekkel a „rossz” labdákkal szebb eredményeket is el tudtak érni.

ÁLLAMI OSZTÁLYSORSJÁTÉK

értesíti a játékosokat, hogy a mai naptól kezdődőleg kiválthatják sorsjegyeiket az

5. OSZTÁLYRA

A nyerési esélyek ebben az osztályban sokkal nagyobbak, mint az előző osztályoknál. A nyeremények összértéke:

194 MILLIÓ LEI

Többek az 5 milliós prémium között:
 az 5 milliós nyeremény
 a 3 milliós nyeremény
 a 2 milliós nyeremény
 az 1 milliós nyeremény

tizenhat nyeremény 100.000 és 500.000 lei között Ezen a huzáson 30.179 nyeremény kerül szétosztásra.

Az utolsónak kihuzott nyerő sorsjegy kapja az 5 millió lejes prémiumot VÁLTSA MEG MA KI SORSJEGYET, ELÁRUSÍTÓJÁTÓL!

Huzás: augusztus 30-ától október 6-ig

Vásároljanak szerencsés sorsjegyet a

KERESKEDELMI HITELINTÉZET R.-T.

Cluj, Piața Unirii 20.

a Román Állami osztálysorsjáték főelárusítójától és vidéki bizományosaitól.

Postai megrendelések a legpontosabban eszközöltnak.

Szerencsés és gazdag lesz, aki „FORTUNA”-nál sorsjegyet vesz!

Megjötték a sorsjegyek az 5-ik huzásra. — Augusztus 20 az újítás utolsó terminusa

Vidéki megrendeléseket a legpontosabban eszközölünk.

„FORTUNA” áll. osztálysorsjáték főelárusító helye

BRASSO, WEISS MIHÁLY-UTCA 5. Telefon 3-99.

De volt egy másik kifogása is: a bírók. Azt mondta, hogy ezek a legjobban tennék, ha a futóüölt és stoppert átadnák és ők maguk a kávéházba mennének sakkot játszani, játékvezetés helyett.

Mit szólnak ehhez a román bírák?

Rekordok — rekord nélkül

Brassó, augusztus 13.

Aki figyelemmel kíséri a beszámolókat a különböző uszóversenyekről, az egyebet sem tapasztalhat, mint állandó rekordjavításokat. Külföldön egy-egy rekord megjavítása nagy eseményszámba megy és a lapok ennek megfelelően kommentálják. Ezzel szemben nálunk alig akad verseny, amelyben legalább két-három rekordot ne javítsanak meg és a lapok ezt mégsem emelik ki.

Ennek az oka igen egyszerű. Ha valaki megjavít egy rekordot, azt csak igen bizonytalan esetben szokták hitelesíteni, senki sem tartja tehát számon, hogy mi is az illető távon már egyszer elért legjobb idő, tehát boldog-boldogtan javíthat annyiszor rekordot, ahányszor akar. Ezekről a rekordokról rendszerint a versenyek után egy pár nappal mindig ki szokott derülni, hogy nem is rekordok. Miért kell tehát komolytanálá tenni egy ilyen fontos sporteseményt, mint amilyent máshol egy rekordjavítás jelenteni szokott. Ezzel csak ártanak ennek a fejlődő sportágnak, ahol még az igazi rekordok is olyan gyöngék, hogy jobb nem dicsekedni velük.

Az eddigi evezős Európa-bajnokságok mérlege

Budapest, augusztus 13.

Az evezős Európa-bajnokságokat a FISA négy alapító szövetsége, a francia, belga, olasz és svájci, első ízben 1893-ban rendezte meg az olaszországi Ortában.

Az alapítás óta eltelt 34 esztendő alatt a legeredményesebb szövetség a belga volt, mert 43 Európa-bajnokságot szereztek neki evezősei. Szakifben 5, kormányos pair oarban 10, kormányos négyesben 9, nyolcasban 12 és dublóban 7 Európa-bajnokság bizonyítja a belga evezős sport nagyságát.

Második helyen holtversenyben a francia és a svájci evezősök állanak, akik 39—39 Európa-bajnokságot nyertek. A franciák győzelmi listája a következő: nyolcas 8, kormányos négyes 5, szakiff 9, dubló 8 és kormányos pair oarban 9 győzelem.

A svájciak ezzel szemben a következő győzelmeket aratták: szakiff 8, kormányos négyes 7, kormányos kettős 5, nyolcas 4, dubló 2.

kormányos nélküli kettős 4 és kormányos nélküli négyes 3 győzelem.

Olaszország harmadik helye azt mutatja, hogy az utóbbi esztendő folyamán mily hatalmas léptekkel tört előre a fiatal olasz evezős sport. Kormányos négyesben 10, szakiffben 5, kormányos kettősben 6, dublóban 3 nyolcasban 4, kormányos nélküli kettősben 2 és kormányos nélküli négyesben pedig 1 ízben győzedelmeskedtek az olaszok.

A negyedik helyet Hollandia foglalja el 11 Európa-bajnoksággal.

Magyarország az ötödik helyen áll 3 Európa-bajnoksággal.

Németország 2 győzelemmel dicsekedhetik Egy szakiff és egy nyolcas diadallal.

Egy-egy Európa-bajnokságot nyertek: Dánia kormányos négyesben, Lengyelország kormányos nélküli kettősben, Jugoszlávia és USA nyolcasban és Elzász Lotharingia szakiffben.

Az alapítás óta 174 Európa-bajnokság sorsdönt el a FISA 19 rendes és 5 rendkívül tagja közt.

RÖVID SPORTHIREK

A bécsi Wacker bukaresti kudarcát nyomán tervbevetett vidéki mérkőzéseit lemondta és elhagyta Romániát.

A Ferdinánd Király Kupáért vasárnap a következő csapatok játszanak: TMTE — Rovine Grivica Craiovában, CFR Piski — Vulturii Lugoson.

A nagyváradi NAC külföldi túrája során szombaton és vasárnap Luxemburgban játszik körmérkőzés keretében. A körmérkőzés résztvevői a bécsi Hakoah a két vezető helyi csapat és a NAC. Remélhetőleg a nagyváradi együttes tavalyi vendégjátékához méltóan fog szerepelni.

Vasárnap Budapesten vendégszerepel a Cluj egyetemi csapat az „U”. Ellenfele a Nemzeti. A mérkőzést a román szövetség főtitkára, Luchide is végignézi, ki ott tárgyalásokat folytat jugoszláv és svájci sportemberekkel.

„SIGI”
 Prezervatív
 megbízható
 Kapható:
 gyógyszer-
 tarban és
 droguériákban

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej, vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állás-keresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpéldéut nem adunk.

Vétel-eladás

Iparvasuti sín, gőmozdony, gőzgép, hidmérleg, vagonettek, transzmissziók, stb. eladó. Grossmann Testvérek, Hateg. 12431

BÉRBEVENNÉK nagyobb városban FÉNYKÉPESZETI MŰTERMET, berendezés nélkül. Ajánlatok özv. Bogdáné, fotószalon címre küldendők. Dicsőszentmárton. 12434

Kitűnő állapotban levő, 30 collos Pinikay gatter és egy 80 lóerős viziturbina eladó. Cim a kiadóban. 12426

1000 négyzetméter telek ház, 400.000 lejért eladó. Cim. 12424. szám alatt a brassói kiadóban.

Nyugodtabban élne

Ön is, hogyha pénzt nem a szekrénybe, hanem jól jövedelmező ingatlanba fektetné be.

Ajánlatunk számos eladó házat és telket jutányos áron a város minden részében. — Felvilágosítással készségesen szolgálnak

V. W. Dressnandt & Co.

Brassó, Kapu-utca 52.

Házat vennék „Albina”-betétkönyvvel. Ajánlatokat 300—400.000 lej jelígre a brassói kiadóba. 12423

Megvételre keresek használt, de jókarban levő jókai összes műveit. Ajánlatokat és árat a Bukaresti Lapok kiadóhivatalába, Bukarest, Str. Sft. Mina No. 9., „Jókai” jelígre kérek.

Veszek használt ELEKTROMOTOROKAT. Szécsi Pál mérnök elektrotechnikai műhelye, Timişoara, Bul. Carol 48. Telefon 19—60. 12217

Sportautó, 2 személyes, olcsón eladó, vagy elcserélném motorkerékpárral. Megtekinthető: Turmus garázs, Brassó, Hosszu-utca 173. 12440

Állást nyer

Ugyes kályhas segédek keresünk, azonnali belépésre. Ajánlatokat igények megjelölésével Neumayer Testvérek, Alba-Julia küldendők. 12452

Tanuló lányokat fölveszek nőiszabósághoz. Brassó, Kolostor-utca 25. II. em. Jakab Vilma. 12445

Jó beszélőképességgel rendelkező UGYNÖK (NŐ), aki a 3 hazai nyelvet beszéli, háziasszonyok látogatására kerestetik. Ajánlatokat „Jó kereszt” jelígre a brassói kiadóba. 12394

Állást keres

Egészséges, fiatal szoptatós dajka azonnali helyet keres. Brassó, Str. Transilvania 7. 12410

Lakás

Keresek központban csinosan berendezett butorozott szobát, fürdőszoba használat. „Állandó” jelígre. 12448

Levelezés

VEGETARIANUS TISZT-VISELŐ, 37 éves, keresztény, keresi eszmétársnó komoly ismeretséget. Leveleket „Bukarest” jelígre a bukaresti kiadóhivatal, Str. Sft. Mina 9. továbbít.

23 éves, érettségizett, nyerskosztra hajló leány életreformer ismeretséget keresi. Cim 12443. szám alatt a brassói kiadóban.

Házasság

Önálló, 25 éves fiatalember, feleségül venne kis tőkével rendelkező hölgyet, ellenértékét ingatlannal biztosítja. Leveleket „Saját ipari üzem” jelíggel a kiadóba kér. 12450

Önálló, 30 éves kereskedő, fiatal leány, vagy özvegy ismeretséget keresi, kinek némi készpénzhozománya van. Cim 12446. szám alatt a brassói kiadóban.

39 éves angol nőiszebb üzletvezető, intelligens izraelita fiatal leányoktól házasság, céljából ajánlatokat kérek. „Korrekt” jelígre a brassói kiadóhivatalba. 12435

Vegyes

Német családnál teljes ellátásra iskolás gyermekek felvételnek. Nagy kert, zongorahasználat. Weiss orgonista, Brassó, Kő-utca 5. 12439

Ökrös fogat vagy automobil?

Melyikkel célszerűbb az utazás?

Erre épp oly könnyű a felelet, mintha azt kellene eldöntenie, hogy milyen uton fogja közölni a közönség legszélesebb rétegeivel, hogy valami eladni valója van, hogy valamit venni akar, hogy állást, vagy alkalmazottat keres, házassodni akar, stb.

Ne nézzen arra a néhány lejre, ne kísérteljezzen hiábavalóan, ne hagyja magát befolyásolni senki által, csak a bevált, 100 százalékosan biztos módszer hoz eredményt: a B. L. apróhirdetési rovata.

ÚJ HAJFESTÉK!

KIVA (folyadékbán), 21 színben,
HENNÉ L. ORIENTOL
(porban), 27 színben, mindkettő Párisból I. Mas-tól

Követelie saját fodrászától!
Követelje tőlem!
Nagyobb az adag!
Jobb a hatása!
Olcsóbb az ára!
Otthon is használhatja!
A Kiva-val dauerwellezhet is:

Brassó kerületi lerakat:

Molnár A. Brassó Weiss Mihály-u. 21.

Románia egyetlen gőzörökhullámcsillós gépevel felszerelt nőifodrász terme.

Hallotta már az amerikai rádiótechnika legújabb csodáját?

„Belmont” super 4+1 váltó- és egyenáramra

„Belmont” super 5+1 váltóáramra, mely a csikágói kiállításon oly nagy feltűnést keltett?

Képviselet

„NOVY” BRASSO,
Rózsater 19.

Kombinációt keresek formol (formalín) gyárral,

esetleg társulnék. Ajánlatokat: „Chimist capitalist” jelige alatt továbbít Rudolf Mosse S. A. Bucureşti, Bulev Brătianu 22.

FIGYELEM, URAIM!

A Nistor-féle kerthelyiség a legjobb és legolcsóbb mulató. Naponta frissen csapolt Czeli-sör, küllőmentes fajborok, jazz-band, tekejáték minden délután. Olcsó szórakozási hely mindenki részére. Külön termék fenntartva. Minden este friss rostos sült vacsora kapható. Str. Mihai Viteazu (Gyár-ut) 14.

Bőriparosok! Támogassátok a saját vállalatotokat. Mindenemű bőr és talp a legolcsóbb

BORIPAROS MESTEREK ARUCSARNOKA R-T-nál, Brassó, Rózsater 2 szám alatt.

2-3 szoba

fürdővel és különbejárat, butorozva kiadó.

Brassó, Hosszu-utca 14.

SZABÓ MÁRTON

BRASSÓ, HOSSZU-UTCA 74

Első brassói speciálisan berendezett autógépezet — Állandóan raktáron kész rugók, fő- és mellékalkapok bármilyen típusú autókhoz. — Javítások gyorsan készülnek. Mélyen leszállított árak.

Antimon eredeti china
Angol cin rudakban és tömbökben
Olom tömbökben 99%
Kohócink tömbökben
Angol fehérpléhek „Primes”
Cinkpléhek
Vascsovek elsőrangú minőségben, fekete és cinkeztet

Marko Heilpern-nél
Bukarest I. Casuța postalá 373.

ELISMERTEN

a legjobb román szótár a Dr. DAVID GYÖRGY-féle nagy

KÉZI SZÓTÁR

Részenként több mint 24 ezer címszót tartalmaz. Román-Magyar rész füzve 60. — II. Magyar-Román rész füzve 60. — a két rész együtt kötve egész vászon kötésben 150.— lej; díszes félbőr kötésben 240.— lej

LILIPUT ZSEBSZÓTÁR

2 rész ára 60.— lej

Kapható minden könyvkereskedésben. Kiadta a **BRASSÓI LAPOK KÖNYVOSZTÁLYA**

Az ideges gyermek

IRTA: DR. KORWIN WEXBERG
FORDITOTTA: TAKACS MARIA

Az idegesség megelőzésének és gyógyításának vezérfonala, szülők és nevelők részére. A nevelés új módszerei. Póstköltség 20.— Lei. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában, Brassó, Kapu-utca 56—58. az udvarban.

ARA 75.— LEI

Méhészeti

gyakorlati tanácsadó méhészek számára. Irtá: **IGNÁCZ S.**

122 szövegrajzzal, 260 oldal ára 120 Lei

Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában

OLVASSA és TERJESSZE!

Hogyan éljen a mai ifjúság?

A szexuális függetlenség haszna, kára és tanulságai.

Mit szabad a lányoknak?

Mit szabad a fiuknak?

Tartalomjegyzékből: Szexuális szabadság vagy szexuális függetlenség. — Nemi érettség, nemi élet. — A nő felszabadulása, az ifjúság szabadsága. — Az ifjúság szexuális arcvonala előtt. — Lányok és fiuk a szabadszerlemben. — A serdültség kora, pubertás. — A pártásházasság. — A házasság akadályai. — Ugy és azt szabad-e a lányoknak, amit a fiuknak. — A fiuk nemi élete a házasságon innen. — Az ifjúság nemi sorsa. — A nemi betegségekről. — Hogyan éljen a mai ifjúság, hogy a tegnapi embernél boldogabb lehessen?

Irtá: Wallenstein Árpád szakorvos.

Kapható a **Brassói Lapok könyvosztályában.** Ara 60 lej

A B. L. nagy társasutazása

Csehszlovákiába

Tátralomnic

Prága (2 nap)

Skoda-művek

Karlsbad

Marienbad

Pilsen

Budapest (1 nap)

8 nap

(AUGUSZTUS 26-tól SZEPTÉMBER 3-ig).

Ára

beleértve minden költséget (vasúti-jegy, koll. utlevél, vizum, teljes ellátás, kirándulások, beléptidíjak, borravalók stb.)

Brassótól-Brassóig

II.-ik osztály Lei 6.850. —

III.-ik osztály Lei 5.850. —

Jeleníkezzék azonnal a B. L. utazási oszt.-nál.